

črtomiru, vitomilu in ostalim mesarjevim fantom

*simona semenič
jerebika, štrudelj, ples pa še kaj*

godi se na velikega šmarna dan v letu gospodovem 1963 v vasi v vipavski dolini

osebe:

bogdana, gospodinja v župnišču, 42 let
višnja, tovarišica učiteljica, 33 let
estera, tovarišica ravnateljica, sekretarka zk¹ v ks², 50 let
genovefa, gostilničarka, 66 let
angela, genovefina hči, 46 let
slavka, upokojena ravnateljica, 60 let
helena, nuna na kolesu, 26 let

karlo, esterin mož, predsednik ks² in predsednik ds³ v mlekarni, 52 let
rajko, slavkin sin, 33 let
jože, gospod župnik, 35 let
viljem, mežnar, 42 let
ciril, poštar, 45 let
herman, tovariš učitelj, 54 let
tone, vaški veseljak, 57 let

špadni fant, višnjin ljubimec
laška baraba, višnjin ljubimec
ljubljska srajca, višnjin ljubimec

mesarjevi fantje
vaščani

napotki za uprizoritev:

režija

v kolikor imajo igralke in igralci kakršenkoli predsodek ali težave z goloto in seksualnostjo na odru, naj ne sodelujejo pri uprizorjanju tega besedila

ženski liki z izjemo estere in /ali angele nikakor ne smejo biti suhi ali natrenirano mišičasti, zaželjeno je, da so raje debeli kot suhi, posebej lik bogdane mora imeti zajetne obline (tako prsi kot zadnjico in boke)

moški liki nikakor ne smejo biti natrenirano mišičasti, lik jožeta naj bo malce debelušen, lik toneta pa suh in majhen

niti moški niti ženski liki ne smejo imeti opaznih lepotnih posegov, odstranjenih dlak kjerkoli po telesu ali kakorkoli oblikovanih dlak na sramnih in drugih predelih

kostumografija

kostumi naj poudarjajo telesne nepravilnosti in pomanjkljivosti, vendar naj bodo osebe kljub temu oziroma prav zaradi tega še bolj privlačne, vznemirljive, čutne

scenografija

scenske rešitve v nobenem primeru ne smejo rezultirati v estetski izčiščenosti, hladnosti, odtujenosti, scenografija naj gledalcu da občutek, da je v prijetnem, toplu, domačem prostoru

---

¹ zveza komunistov

² krajevna skupnost

³ delavski svet

scenografija naj do te mere vzbuja domačnost, da bo imel gledalec občutek, da se lahko iz svojega stola v parterju tokom predstave premakne tudi na oder, če želi

oblikovanje svetlobe

svetlobno oblikovanje naj prav tako kot scenografija vzbuja prijetne občutke, od katerih naj bo najbolj poudarjen občutek domačnosti

oblikovanje zvoka

poleg glasbe, ki je omenjena v besedilu in pomembna za razvoj dogodkov, naj avtor glasbe po lastni presoji dodaja glasbene vložke, ki bodo v prid domačnemu vzdušju v predstavi

lektura

igralci naj govorijo v podnanaškem narečju, v kolikor je nemogoče zagotoviti natančno narečje, naj govorijo v slovenskem splošno pogovornem jeziku in v tem primeru naj se tudi narečne besede zamenjajo, kot so obrazložene v sskj-ju ali v opombah pod črto v besedilu

v opombah pod črto so vnešene samo besede, ki jih v sskj-ju ni najti, podan je tudi izvor besede, razen v primerih, ko je nejasen oziroma neznan

v besedilu je uporabljena dvojina, ki se je sicer v narečju ne uporablja, je pa na nekaterih mestih ključnega pomena

za strokovno pomoč se zahvaljujem zgodovinarjema juriju rosa in dr.božotu repe

jutro

dnevni prostor v župnišču

največji del prostora zavzemajo kuhinjski deli, na sredini miza s štirimi stoli, ob steni divan

vrata, ki vodijo v vežo

okno, ki gleda na dvorišče

nad divanom razpelo

na steni ob vratih slika jezusa kristusa, ki drži desno roko ob sebi, s pokrčenim mezincem in prstancem

na omari kipec marije, ki moli gledajoč proti gor

na mizi vaza s šopkom travniških rož, poleg vaze molek

na štedilniku lonci in kozice

omamno diši po kruhu, po maslu, po goveji juhi

na tleh košara polna jabolk

čez naslonjali dveh stolov je na kuhinjski krpi obešeno razvaljano testo za rezance

bogdana se mota okoli štedilnika, angela in genovefa sedita ob mizi in srebata kavo

angela

šinjorina⁴ ima pa spet novo obleko

genovefa

in šolne

angela

in borško⁵

bogdana

a ja?

genovefa

je prišla celo k maši danes, najbrž samo zato, da bi se vsem pokazala

angela

ciril se je zaradi nje spotaknil ob štengo in skoraj padel, ga je žena komaj ulovila

bogdana

aha

genovefa

ona se je pa zahajljala kot ena ciba

angela

živo rdečo obleko si je dala gor, živo rdečo, si moreš mislit?

genovefa

in šolne in borško

angela

in šminko!

---

⁴ šinjorina - gospodična (iz italijanščine - signorina)

⁵ borška - ženska torbica (iz italijanščine - borsa)

bogdana
ma saj rdeča je lepa farba⁶

genovefa
ne vem pa, če se glih⁷ spodobi za mašo za veliki šmaren

angela
ali pa za v cerkev

genovefa
ali pa sploh za kamorkoli za eno pošteno žensko

angela
in tako visoke pete so popolnoma nespoštljive za pred gospoda župnika
in v rdečem na tak praznik?
kot da ne vemo, kam paše rdeča farba

bogdana
saj gospod župnik ni toliko pedanten glede oblek
ali pa farb
višnja se rada lepo zrihta, posebej za praznike, saj to je znak spoštovanja, kaj ne da?
saj je mlada in lepa, naj se rihta
ma genovefa, ma kaj danes imate oštarijo zaprto?

genovefa
ma kaj niti sprašuješ, zaprto, ja, lepo te prosim, saj imamo skozi odprto, vsak dan, saj samo garamo
zdaj streže ludvik, on bo šel potlej na romanje v log

*bogdana iz pečice vzame kruh in ga zavije v kuhinjske krpe
diši
kako diši*

angela
ma jaz bi tudi rada šla na romanje v log, v logu je tako lepo na šmaren dan, pa še gospod škof bojo
tam ...

genovefa
angela, ma lepo te prosim
kdo bo pa delal?
saj si bila zdaj pri maši, popudan⁸ boš spet pri maši, kaj zdaj spet bleješ okoli tega loga in tega
romanja?
in gospod škof bojo popudan tudi tule pri maši

angela
ma dajte no, mati, samo omenila sem

---

⁶ farba - barva (iz nemščine - farben)

⁷ glih (ylih) - ravno, iz glihati

⁸ popudan - popoldan

bogdana, kaj pa viljem? viljem je tudi šel z gospodom župnikom v log?

angela besedo viljem izgovori s posebnim poudarkom

bogdana
seveda je šel, saj je mežnar, saj veš, da gospod župnik brez njega ne gre nikamor
za tak velik praznik pa sploh
danes pa še posebej, ker pride gospod škof imet mašo

angela
ja, saj se mi je zdelo

bogdana
ma genovefa, ma kaj vi ste kosilo že skuhali?

genovefa
sem vse že prištimala⁹, tripice¹⁰ bojo, ma je cajt¹¹, da se odpraviva, danes bo cel kažin¹², še s to
komunistično fešto in vse

angela
so povabili sekretarja centralnega komiteja, da ja narod ne bi šel k maši
na koncu bojo imeli pa prazno dvorano
narod bo na šmaren dan gvišno šel k maši, še posebej, ker pridejo gospod škof maševat
to pa se ne zgodi glih vsak dan
tovarišica in tovariš sekretar bosta sama sebi pela hej slovani

genovefa
ma angela, ma kaj trobiš?!
ma samo kaj trobiš!
te bo še kdo slišal in prijavil!

angela
ma dajte, mati, no

bogdana se nasmehne

angela
no, menda bo tovariš visoka živina iz ljubljane prespal kar pri sekretarjevih nocoj
čudno, da ne bo pri slavki, saj se dobro poznata in to že od daleč nazaj

vstopi tone

tone
kdo bo prespal pri komu, kaj sem zamudil?

---

⁹ prištirati (pərštirət)- pripraviti

¹⁰ tripe - vampi

¹¹ cajt - čas (iz nemščine - die zeit)

¹² kažin (kəžin) - bordel, preneseno zmeda, nered (iz italijanščine - casino)

angela

ah, dej, tone, sam še tebe se je manjkalo, vidiš, da ima bogdana dosti dela

tone

ma tudi vedve ga imata
sem glih iz vaše oštarije
ludvik je kot brez glave, gena, boljše, da greste naredit red

genovefa

ma moj bog, ma s temi moškimi je en sam križ
to je slabše kot otroci
ko zrasedo, je konec, en sam križ
moški so za nas ženske pokora
nič drugega kot ena sama pokora
pojdiva, angela, prej ko nam tvoj brat ferderba¹³ oštarijo

angela

bogdana, hvala za kafe¹⁴
in lepo pozdravi viljema
in tudi gospoda župnika, seveda

bogdana

bom, bom, hvala!
dobro urihtajta!
se vidimo popudan!

angela

ja, se vidimo pri maši
ma kaj ne pridejo gospod škof že pred mašo sem?

bogdana

ja, ja, moram speči še štrudelj in piškote, da bom imela kaj za postreči

angela

kaj bojo potlej¹⁵ gospod škof prišli iz loga z viljemom in gospodom župnikom?

bogdana

ne, onadva prideta takoj po maši, gospod župnik mora pojesti kosilo, in potlej se bo verjetno še malo spočil
gospod škof pa bo kosil v vipavi in pride malo pred mašo sem

angela

ma kaj ...

genovefa

---

¹³ ferderbati (fərdirbət)- uničiti (iz nemščine - verderben)

¹⁴ kafe (kofje) - kava

¹⁵ v besedilu uporabljam izraz *potlej* in ne *potem* namenoma, v dialektu je namreč izraz za potem - puotle ali puotlej.

alo, gremo!

angela
ma mati ...

genovefa
alo!

*genovefa in angela odideta
bogdana se še malo povrti okoli štedilnika
naloži poleno na ogenj*

bogdana
kaj je tone, kaj si jedel za frušte¹⁶?

tone
ma še nič, bogdanca, sem samo eno kafe pri geni

bogdana
s šnopčkom?

tone
ja, bogdanca moja, tone pa ja ni taka mona, da pil kafe bi brez betona

bogdana
jej, tone moj, ma ta tvoj beton te bo en dan še v grob spravil

tone
ma kaj, kaj, kaj

bogdana
na, ti bom danes dala par fetk¹⁷ pršuta, ker je glih praznik
ma le glej, da ne boš povedal viljemu!
kruh je pa frišen, sem ga glih malo prej vzela iz peči

*bogdana nareže pršut in par kosov kruha
pred toneta postavi krožnik z dobrotami
kruh omamno diši*

tone
bogdanca moja, ma ti se ena taka .. ena taka .. ena taka lepa roža!
ma samo koliko lepo diši!
o, bogdana, ti roža moja

bogdana se smeje

tone

---

¹⁶ frušte¹⁶ (früstk) - zajtrk (iz nemščine - das frühstück)

¹⁷ feta - rezina (iz italijanščine - fetta)

bog lonaj!

bogdana
bog žegnaj!

tone se spravi na pršut in kruh

tone
rajko je prišel domov

bogdana
rajko od slavke?

tone
ja, je bil včeraj v oštariji.

bogdana
rajko je doma! o, lepo!
ma je kar prišel, slavka je rekla, da pride šele pozimi
o, lepo!

tone
ma se je naredil prav en tak ta pravi dedec, ti povem
koliko je zdaj star?

bogdana
mah, čakaj, slavka je prišla z njim nazaj domov enkrat takoj po vojski¹⁸, takrat je imel kakšnih
petnajst, šestnajst, glih so mu brki začeli rasti, enih triintrideset mora imeti, čakaj, če je ona šestdeset
.. ja, triintrideset.

tone
o, je še mlad, je še vse pred njim

bogdana
ma mora biti pa slavka vesela, saj zdaj ga že grozno dolgo ni bilo domov

tone
je bil v beogradu, tam je še naprej študiral za arhitekta in delal, zdaj pa pravi, da bi rad dobil službo v
sloveniji

bogdana
za njega ne bo problem, on je pa res priden
o, ma kako lepo, da je prišel za šmaren dan obiskat mamo!

tone
in nas!
včeraj je v oštariji vsem dal za rundo!

---

¹⁸ vojska (wajška) - vojna

čin, čin
čin, čin
čin, čin

včeraj zvečer
na vrtu gostilne

ciril
o, fant, ma zdaj boš pa dal za eno rundo!

rajko
ma seveda bom, saj zato sem pa prišel
angelca, daj vsem, kar bojo pili

angela
kaj pa boste, fantje?

tone
ma angelca, roža moja, ma kaj niti sprašuješ?

tone gre proti angeli, z rokama nevarno blizu

angela
ma daj, tone, daj tiste tvoje tacine¹⁹ proč, da te ne ušlatam²⁰!

tone
ma kaj, kaj, kaj

ciril
zlato moje, jaz bom še en firkeljč²¹ belega

karlo
meni daj kar isto

rajko
ma daj stric karlo, menda ne bomo samo kvartinčkali²², daj, angelca, daj kar dve dopiji²³ belega za
začetek

tone
tako se govori!

angela
viljem, ma boš tudi ti pil belo?

---

¹⁹ tacine (təcine) - roke (iz taca)

²⁰ ušlatati (ušlatət)- udariti

²¹ firkeljč (firkəlc) - kvartin oz četrtinka oz 2,5 litra vina

²² kvartinčkati (kvərtinčkət)- piti četrtinke vina (iz en kvartin)

²³ dopija - 2 litra vina (iz italijanščine - doppia)

viljem

ma ne, angelca, meni daj kar eno grumovo pašareto²⁴, jutri je veliki šmaren, bo naporen dan, saj veš, maša zjutraj, potem gremo v log in potlej še popudan, z gospodom škofom ... se moram držati malo nazaj

karlo

ah, dej, vilko, tisto pušico boš pa ja lahko držal, saj toliko pa tudi ne pade noter

viljem

ma karlo, ma lepo te prosim, ne vtikaj se v moje reči kaj jaz se vtikam v tvojo proslavo?

tone

ne, v njegovo proslavo se pa res nič ne vtikaš viljem pije pašareto, da škofu držal bo klafeto!

viljem

ma daj, brus angelca, daj že tisto dopijo, da bo mir

angela

viljem, ma kaj potlej ne boš pašarete?

viljem

ah, saj vidiš, da ljudje ne zastopijo, če ima človek svoje principe²⁵ no, daj, rajko, povej kaj, kako si, kako gre?

ciril

kje si še kaj bil po svetu razen v beogradu?

rajko

ma sem bil ene par mesecev tudi v pragi

viljem

in kaj, imamo kakšno novico?

rajko

ma ne, nobene novice, kakšno novico?

karlo

ma vilko te sprašuje, če si se kaj oženil ali pa če se nameravaš, če imaš nevesto, ženo, otroke, take reči

rajko

ma ne, nimam nič

---

²⁴ pašareta (pašarejta) - pijača iz malinovca in sode, proizvodnja sodavičarstva grum ajdovščina

²⁵ parafraza iz besedila pesmi *Blues* iztoka mlakarja, v besedilu so večkrat uporabljeni citati ali parafraze iz besedil iztoka mlakarja, niso pa vsakič navedeni

ciril
ma bem²⁶, kakšno babo imaš ...

rajko
ma ne
nimam nobene ..
babe

tone
ma dijo bono²⁷, ma kako da nimaš nobene babe
saj zgledaš kot en adriano celentano

karlo
ma daj, tone, pusti tisto laško drisko

tone
ma kaj, kaj, kaj

karlo
rajko, ma si se res naredil v dedca, si se vrgel prav po stricu

se zasmеje
se zasmеjejo
angela postavi dve dopiji na mizo

angela
evo fantje, dve dopiji

rajko dotoči vsem
nazdravijo

ciril
ma potlej ti pa moramo kakšno babo tule najti
ne bo težko, so same fajn v vasi, kaj ne da, fantje?

rajko
saj vem, saj sem menda od tu doma

tone
ma res, ma same fajn, glejte sam angelco, kakšna fajn baba je
ovej, kaj bi tone ...

karlo
ja, angela je v redu
ma bem, najboljša baba v vasi je višnja

---

²⁶ bem - mašilo v smislu torej ali no ali dobro (iz italijanščine - bene, v nekaterih drugih primorskih narečjih se uporablja ben)

²⁷ dijo bono - dobesedno dobri bog, uporablja se kot mašilo ali kletvica (iz italijanščine - dio b(u)ono)

karlo pogleda proti viljemu

ciril
ja, višnja je pa res ena fejest baba

tone
višnja je pa res rožica, ma kaj bi tone dal ...

karlo
magari je že stara
je tako, vilko?

tone
ma kaj, kaj, kaj

ciril
jah, ni več najbolj mlada, ma tudi stara ne, glih ta prava

karlo
ma bem, koliko let sploh ima?
vilko, ti morda veš?

viljem
triintrideset
se mi zdi, da

karlo
o, stara
stara
teta
če je do zdaj ni noben vzel, je tudi ne bo
je tako, vilko?

viljem
ja, tempi passati mai ritornati

karlo
teta je in teta bo ostala
je tako, vilko?

viljem
ja
teta

ciril
ma je fejest baba, tako lepa, tako lepo se smeje.
in tako .. tako ..
tako elegantna!
rajko, ti povem, višnja bi bila glih zate
kaj ne da, fantje?

karlo
ah, daj, ciril, ne govori neumnosti

rajko
ma, dajte no, saj mi ni treba iskat nobene, nehajte, fantje, no

karlo
je že baba, višnja, samo kaj, ko ima njena pizda več obiskovalcev kot postojnska jama

se zasmije
se zasmijejo

karlo
je tako, vilko?

viljem
a, iz vseh njenih bingljev bi lahko speljali vodovod od ljubljane do štanjela

se zasmije
se zasmijejo

karlo
bi končno lahko imeli tudi v štanjelu vodovod!
haha, mežnar, to si pa dobro pogruntal
haha, vodovod iz tičev do štanjela
to si moram pa zapomnit, bom enkrat na sestanku povedal, ko bomo spet debatirali okoli tega vodovoda

ciril
sam je vsegljih²⁸ baba, kot se gre
kakšna baba

tone
kakšna baba za toneta
tone ima tako koso, da obrije z vsake pičke roso!

se zasmijejo
tone začne s prsti in usti oponašati glasbene instrumente, trobento in bobne, zraven prepeva

tone
fašisti so barabe,
barabe prvi klas,
jejo kolerabe,
in zraven kisel kvas

se smejejo

---

²⁸ vsegljih (usjeylih ali usjelih) - vseeno

čin, čin
čin, čin
čin, čin

bogdana

a, lepo, da je dal za rundo, ma saj rajko je bil zmeraj od manir, ga je slavka grozno lepo vzgojila
joj, ma bo tudi višnja vesela, da je prišel domov

*bogdana se zavrti okoli štedilnika, pogleda ogenj, pomeša juho, pobere pene iz kozice, kjer kuha
maslo*

tone

danes bo pa cela reč v vasi, celi dve reči
maša s tovarišem sekretarjem izvršnega komiteja in proslava z gospodom škofom
ojej
sem mislil reči ...

bogdana

ja, in to po tej vročini, človek komaj diha, jaz sem prav malo matasta
si bom kar slekla to majico, ne mi zamerit, tone

bogdana si sleče vrhnjo majico in ostane v spodnji majici s kratkimi rokavi, nedrčku in krilu

tone

o, bogdanca, ma kaj bi zameril, ma ti si ena taka roža

bogdana

ma beži, beži

tone

ma ena taka lepa roža, taka lepa roža

bogdana

tone, ne bom ti dala vina, sem ti že stokrat povedala, pri meni nobenega vina

tone

ma kaj, kaj, kaj

tone poje kruh s pršutom do konca

tone

ma bogdana, ma zakaj pa gospod škof ne pridejo nikoli več sem?
nič ne pogrešajo svojih nekdanjih faranov?

bogdana

ah tone, kje je že to, gospod škof je bil tukaj župnik več kot trideset let nazaj
zdaj je škof, misliš, da ima cajt za farane?
meni se zdi že to, da pride letos na veliki šmaren k nam, grozno lepo
bi moral biti vesel, ne pa jamrat, zakaj ne pride večkrat

ojoj, moram še lezanje²⁹ narezat in zakuhat, potlej piškote in štrudelj spečt, vse prištimat, da bo vse picikato³⁰, ko pride gospod škof
gospod župnik dela že en mesec kažin okoli tega

tone
tintarella di luna
tintarella color latte
tutta notte sopra il tetto
sopra al tetto come i gatti
e se c'è la luna piena
tu diventi candida³¹

bogdana
ma daj, tone, nastoj

tone
ma kaj, kaj, kaj

bogdana
kaj nimaš nobenega dela?

tone
grem, grem, bogdanca, roža moja, grem v staro šolo pogledat, če rabijo kakšno pomoč okoli proslave

bogdana
no, kar daj
samo le glej, da se ga ne boš že pred mašo toliko otrobil³², da ne boš mogel stati na nogah

*tone odide
bogdana se oddahne
pogleda proti razpelu*

bogdana
samo, da so šli, hvaljen bodi!
tudi če magari bi jih lahko že malo prej spravil ven, saj veš, koliko dela imam
in vročina, kakšna vročina

*bogdana se usede in široko razkreči noge
dvigne krilo in se popahlja
pod krilom nima spodnjic, je gola
zavzdihne
pogleda v svoje mednožje*

bogdana
o, gartroža moja, ti je vroče, ne?

---

²⁹ lezanji - rezanci (iz italijanščine - lasagna)

³⁰ picikato - popolno, urejeno do pičice natančno (iz italijanščine - pizzicato)

³¹ mina - tintarella di luna, album tintarella di luna, 1960

³² otrobiti se (wətrwbt se) - napiti se

*bogdana z eno roko drži krilo dvignjeno, z drugo se nežno poboža po mednožju
se boža
se oddahne
se boža
od zunaj angelin glas*

angela
bogdana!

bogdana spusti krilo in pogleda proti razpelu

bogdana
ma jesus moj, ma kaj je pa zdaj?

*dopoldan
dvorana v stari šoli
na levi strani odra zastave; državna, republiška, zastava zveze komunistov
na desni strani odra zmahan govorniški pult, pred njim cvetlični aranžma
na steni uokvirjena fotografija uniformiranega maršala tita v partizanskih letih
na zadnji steni odra obešen transparent z umetelnim napisom - 15 avgust, dan graničarjev jna
na tleh odra trakovi krep papirja rdeče, bele in modre barve
estera in karlo pregledujeta, če je dvorana nared za proslavo
estera si da opraviti s cvetličnim aranžmajem
karlo ravna stole*

estera
tovariš predsednik krajevne skupnosti, kaj mislite, je dekor v redu?
ob straneh pod stropom si predstavljajte še trakove v barvah zastave

karlo
ma tovarišica sekretarka zveze komunistov, mislim, da je dekor na ravni državne proslave
mislim, da se bo krajevna skupnost odlično izkazala pred tovarišem sekretarjem izvršnega komiteja
centralnega komiteja zveze komunistov slovenije
sedi, pet!

estera se zasmеji

estera
snažno je, zastave so, transparent je v redu, čeprav bi bil lahko napis malo lepši, herman bi se moral
malo bolj potruditi, res, grozno je cagav, ne zastopim, kaj je ratalo iz njega, saj je bil tak partizan

karlo
ma tudi jaz ne vem, tudi v oštarijo ne pride več
kam boš pa posedla tovariša janeza?

estera
sem, v ta prvo vrsto, na sredino, jaz bom na njegovi levi, ti pa na desni
dobro
se pravi - po himni najprej poveš ti svoj govor, si se ga navadil na pamet?

karlo
sem, ja

karlo se odkašlja, se postavi v govorniško pozo in spregovori z gromkim glasom

karlo
tovariši in tovarišice ...

estera
tovarišice in tovariši

karlo
aja

karlo se odkašlja, se postavi v govorniško pozo in spregovori z gromkim glasom

karlo
tovarišice in tovariši
danes smo se zbrali tu, da počastimo ...

estera
ma kaj lahko poveš to malo bolj normalno?

karlo
kako to misliš, normalno?

estera
normalno, da ne boš izpadel kot en klovn, to je proslava ne pa komedija

karlo
bem, bom bolj normalno

karlo se odkašlja, se postavi v govorniško pozo in spregovori z malo manj gromkim glasom

karlo
tovarišice in tovariši
danes smo se zbrali tu, da počastimo izredno pomemben dan, dan graničarjev ...

estera
reče se graničarjev, ne pa graničarjev

karlo
aja
graničarjev

estera
pa malo bolj razločno govori, če sem se že matrala s pisanjem tega govora, da mi ga zdaj ne uničiš

karlo

bom, bom bolj razločno
graničarjev

karlo se odkašlja, se postavi v govorniško pozo in spregovori z malo manj gromkim glasom

karlo
tovarišice in tovariši
danes smo se zbrali tu, da počastimo izredno pomemben dan, dan graničarjev jugoslovanske ljudske
armade naši graničarji niso samo stražarji državne meje, ampak s svojimi življenji ...

estera
dobro, dobro, ne da se mi te poslušat, vadi pred špeglom³³ doma
se pravi .. ja .. po tvojem govoru bo zbor odpel prvo pesem, ta prva bo "kdo pa so ti mladi fantje"

karlo si zanosno zabruna napev "kdo pa so ti mladi fantje"

estera
potlej bo moj govor
potlej bo druga pesem - "ide tito preko romanije"

karlo si še bolj zanosno zabruna napev "ide tito preko romanije"

estera
potlej bojo imele učenke in učenci recital svojih pesmi
in potlej bo govor tovariša janeza, po njegovem govoru mu bo višnja prinesle šopek rož in darilo

karlo
višnja?

estera
ja, višnja, se mi je zdelo, da je višnja še najbolj primerna za to
ima od vseh v vasi še največ ...
največ ...

karlo
elegance

estera
ja, elegance

karlo
ma ona je od ta farških
kaj ne bo šla k maši?

estera
ma kot da je važno, saj sem menda ravnateljica, ena učiteljica me bo pa ja ubogala, če ji rečem, da
mora biti na proslavi ali kaj?

---

³³ špegel (špejyu) - ogledalo (iz nemščine - der spiegel)

karlo
ja, ja, seveda, ja

estera
no, višnja bo tovarišu janezu dala rože in darilo
potlej pa je še zadnja pesem - "hej tovariši"

karlo zanosno zapoje

karlo
hej, tovariši, pod orožje vsi,
tujec mora iz naše zemlje!
čaka korotan, čaka štajerska,
čaka sinje jadransko morje!

estera
dobro, karlo, ustavi se
no, to bo konec
in potlej zakuska
je herman pripeljal vino?

karlo
ja, vino je zadaj, kozarci, sok, kruh, salama, vse je pripeljal

estera
dobro, bom jaz to prištimala kasneje

karlo
bomo videli, koliko jih bo šlo na maševanje gospoda škofa

estera
ja, gospod škof bo imel prazno cerkev, vsi bojo tule³⁴!

karlo
še una mežnarska mona od vilkota bo prišla sem, če bo višnja tule

karlo se smeje

estera
kako to misliš, če bo višnja tule?

karlo
mah saj se slini okoli nje, na skrivaj jo hodi zvečer gledat skoz okno, sem ga že dostikrat videl
o, tovarišica sekretarka, ma ta bot³⁵ pa sva jih!
to si si pa res pametno izmislila!
dan graničarjev jna! pa naj ima ta farška banda svoj veliki šmaren in svojega gospoda škofa!
mi imamo pa tovariša sekretarja izvršnega komiteja!

---

³⁴ v besedilu uporabljam *tule* in ne *tukaj* namenoma, namreč v dialektu je izraz za tukaj - tolje.

³⁵ bot (buot) - krat; ta bot - tokrat, tisti bot - tistikrat, en bot - enkrat

jim bomo že dali boga, podganam fašističnim imperialističnim!
no pasaran!

estera
ma mož moj, ma si se prav razvnel!

*estera se približa karlotu in ga poboža po mednožju
karlo se smeje*

estera
ma bo imela tudi moja gartroža kaj od tega?

karlo
sekretarka moja, tvoja gartroža - kadar 'češ

*estera boža karlota po mednožju
karlo se smeje
estera karlotu odpne hlače in prime njegov penis
karlo se smehlja
estera z roko potuje po karlotovem penisu gorindol
karlo zastoka
estera prime karlotovo roko in si jo položi na dojko
karlo estero z eno roko boža po dojki z drugo pa prime estero za zadnjico in jo povleče k sebi
estera potuje z roko po karlotovem penisu vedno hitreje
karlo diha vedno hitreje*

karlo
ma estera, ma bo kdo prišel

estera
ma kdo 'če prit

karlo
ma estera

*karlo gre z roko esteri pod krilo in jo poboža po mednožju
izvleče roko, pljune nanjo in jo položi nazaj esteri pod krilo
estera hitreje diha
karlo obrne estero, estera se nasloni na oder
karlo dvigne esteri krilo in ji potegne spodnje hlačke do kolen
karlo penetrira v estero
oba hitreje dihata
dihata
karlo izdihne in se ustavi*

karlo
ma estera

estera

ma kaj si že fraj³⁶?

karlo
ma estera

estera
ah
s tabo si pa človek res ne more pomagat

karlo
ma estera

*karlo in estera se oblačita
si poravnata oblačila*

estera
maša z gospodom škofom ..
pha!
gospod škof se po triintridesetih letih vrača nazaj na kraj zločina
za veliki šmaren
najbrž misli, da je že zadosti vode preteklo, da je narod pozabil na njegov greh
njegov greh pa hodi okoli na dveh nogah, se ne da kar pozabit

karlo
njegov greh nam je včeraj zvečer dal za rundo
ma ti povem, se je kar naredil v dedca
se mi zdi, da je malo meni podoben, kri ni voda

estera
če se je naredil v dedca, potlej je pa gvišno glih tebi podoben

karlo
ma estera

estera
misliš, da bo tvoja sestrica slavka šla k maši pogledat svojo bivšo ljubezen?

karlo
o, ne, bo pa ja prišla na proslavo, saj je pametna ženska

estera
ja, no, o tem bi se dalo parlamentirat
meni se zdi, da je herman ratal taka mevža glih takrat, ko se je začel s slavko gonit

karlo
eh, ma daj no, nehaj že s temi babjimi čenčami, ta je bosa
slavka že leta nima nobenega

---

³⁶ fraj - konec (iz nemščine - frei)

estera

ma glih ti veš, mona stara, to ti misliš
misliš, da če ti že leta nucaš³⁷ svoje orodje sam na dan republike in dan mladosti, da ga tudi drugi?

karlo

ma estera

vstopi tone

tone

smrt fašizmu

estera

tone, kaj pa ti tule?

tone

sem prišel pogledat, če je kaj za pomagat
po poti sem pa srečal vašo nevesto in mi je naročila, da vam povem, da je po telefonu klical tisti ..
kako je že ..
ma uni³⁸ tovariš komunistični sekretarni funkcionar, ki pride danes
no, v glavnem, mi je naročila ...
ma kaj imate morda kaj za popit, imam grozno suha usta
sem bil pri bogdani in mi je dala pršut in kruh, ma tako dober kruh, kot ga zna speči samo moja
bogdanca, ma vam povem, ma bogdana je ena taka roža ..
sam za pit mi pa ne da, moja bogdanca, za pit pa ...

estera

no, daj, povej že

tone

kaj pa za pit, bi bilo kaj?

karlo

o, tone, tone, ti si prefrigan bolj, kot mi vsi skupaj
tam zadaj je vino, natoči si pa kar sam
in še meni prinesi, ko si že na poti

estera grdo pogleda karlota

karlo

ma bem, estera, na en tak dan ...

tone se nasmehne in odide za oder

karlo

estera, ma misliš, da je videl?

---

³⁷ nucati (nucət) - uporabljati

³⁸ uni - tisti (una - tista, unu - tisto)

estera
kaj pa?

karlo
ma saj veš

estera
jaz ne vem za nič, kar bi bilo vredno videt

karlo
ma estera

tone pride nazaj z dvema kozarcema, enim polnim, enim pol praznim

estera
no, tone, kaj je?

tone
o, ma to vino, to pa ni kar tako
čigavo je?

estera
tone!

tone
ma dajte no, estera, dajte se malo v mir, saj ne gori voda
v glavnem, vaša nevesta je rekla, da je tisti tovariš živina oziroma ne tovariš živina, ampak ena
njegova tajnica, da je poklicala po telefonu in da je povedala, da ta kakosežekliče tovariš ne bo
prespal tukaj, da bo takoj po proslavi šel nazaj v ljubljano
tako
to

estera
kaj?
kaj?
ma ne mi reč
ma ne, no
ma jebela cesta
ma človek bi kar znorel
najprej toliko komplikacij okoli tega, kje bo spal, pa bo v oštariji, pa ne bo v oštariji, pa sestanki z geno

karlo
in z angelo

čin, čin
čin, čin
čin, čin

pred tednom dni popoldan
soba za goste v gostilni

angela gola na postelji, razkrečena
karlo izvaja kunilingus

angela
karlo, karlo, karlo

karlo izvaja kunilingus

angela
karlo, karlo, karlo

karlo izvaja kunilingus

angela
karlo, karlo, karlo

karlo izvaja kunilingus

čin, čin
čin, čin
čin, čin

estera
ja in z uno klerikalno cibo, angelo

tone
ma dajte no, estera, angelca je pa ja ena roža
kaj ne da, karlo?

karlo
hm, ja, no, ja
roža
ciba
no
ja

estera
in potlej, ko je bilo že vse zmenjeno z geno

tone
in z angelo

estera
ko je bilo že vse zmenjeno in je uhrnačka³⁹ stara končno rekla, da bo dala sobo za eno sprejemljivo
ceno, potlej so v ljubljani rekli, da tovariš janez ...

tone
aja, janez

---

³⁹ uhrnačka (uhernačka) - skopulja (iz uhrn - ohrn - skop)

estera

.. da ne bi spal v oštariji, če oštirji niso člani zveze komunistov, potlej nisem vedela, kam bi ga lahko dala in sem predlagala, da spi pri nas doma in so rekli, da naj bo, ker smo, tako so rekli, tako predani državljanji, in potlej je bilo treba geni odpovedat

karlo

ja, potlej je bilo treba še odpovedat

čin, čin

čin, čin

čin, čin

*pred tremi dnevi zjutraj
soba za goste v gostilni
angela gola na postelji, razkrečena
karlo izvaja kunilingus*

angela

karlo, karlo, karlo

karlo izvaja kunilingus

angela

karlo, karlo, karlo

karlo izvaja kunilingus

angela

karlo, karlo, karlo

čin, čin

čin, čin

čin, čin

estera

toliko enega matranja!
toliko planiranja in organiziranja in zdaj na koncu sploh ne bo prespal tule
in zdaj bo treba zavoljo dobrih medčloveških odnosov v krajevni skupnosti spet it k uni copnici
genovefi in se opravičit

karlo

ja, dobri medčloveški odnosi v krajevni skupnosti so pomembni
so temelj samoupravljanja
se bom šel jaz opravičit, ne se ti še okoli tega sekirat

čin, čin

čin, čin

čin, čin

*čez tri dni zvečer
soba za goste v gostilni
angela gola na postelji, razkrečena
karlo izvaja kunilingus*

angela
karlo, karlo, karlo
karlooo

angeli pride do nebes

*čin, čin
čin, čin
čin, čin*

estera
ma za se zmešat, res
ma meni se bo zmešalo

tone
ma estera, dajte no, saj ste tudi že kaj bolj groznega doživeli v življenju
menda ja ne boste izgubljali živcev zaradi ene take reči

estera
ma daj, tone, tiho bodi, kaj se pa ti zastopiš na politiko

tone
politika je kurba iz kažina, to ve še tonetova violina!

*ko to zapoje, se tone prime za mednožje
karlo in estera se namuzneta*

estera
ma bem, tone, če ti in tvoja violina nimata nič pametnega za delat zdaj, lahko pomagaš tule še tiste
trakove obesit

tone
ja, ja, seveda, saj zato sem prišel
sam sem še grozno žejen, kaj bi morda lahko prej še en glaž?

*medtem v župnišču
angela vstopi*

angela
bogdana, reši me, te lepo prosim
mi je zmanjkalo soli, te prosim, reši me, da ne bo ta stara poblaznela, ko to opazi
in zdaj res nimam cajta iti v botego

bogdana
ma ni problema, angela, takoj dobiš

bogdana stopi do omare, jemlje ven sol in jo prelaga v skledico

angela
kaj viljema še ni?
in gospoda župnika, mislim

bogdana
ma tebi se naš viljem malo dopade, ne da?

angela
ah, daj, bogdana, te lepo prosim
take reči mi pa res ne grejo več po glavi
so pasali⁴⁰ cajti
danes bo pa še zanimivo, una komunistična ciba si je izmislila ta komunističen praznik, samo da bi
nam pokvarila šmaren dan
na koncu bo imela pa prazno dvorano

bogdana
no, ne vem, če si ga je glih izmislila.

bogdana položi skledico s soljo na mizo

angela
ah, si je pa izmislila proslavo, saj je vseglah
in uni njen pantalon⁴¹ od karlota ..
mah, škoda besed
bomo pa po dolgem cajtu imeli spet priliko videt nesojenega fidancatota⁴² od slavke

bogdana
kakšnega fidancatota?

angela
ja, ta tovariš partijska živina, ki bo častni gost na proslavi, ne
kaj ne veš?

bogdana
kaj?

angela
ma bogdana, jaz se res včasih vprašam, kje ti živiš, saj to pa ja vsi vejo
ta komunist, ne, ki danes pride, ne, to je rajkotov oče
janez
takrat sta onadva ..
slavka in janez
saj to pa ja vsi vejo, sam on je bil že oženjen

---

⁴⁰ pasati (pəsat) - miniti (iz italijanščine - passare)

⁴¹ pantalon (pəntəlwn) - bedak (iz italijanščine - pantalone)

⁴² fidancato - zaročenec (iz italijanščine - fidanzato)

in zdaj, ko nalašč, je še rajko prišel domov
ma me prav zanima, če rajko ve, po mojem mu ni nikoli povedala

bogdana
aha
angela, ma kaj se ti ne mudi?

angela
ojej, ja, ja, hvala ti za sol, bogdana, življenje si mi rešila

angela vzame skledico s soljo

angela
ta stara bi naredila cel kažin, če ne bi bilo soli, bi poslušala litanije do božiči

bogdana
bog ti požegnaj, angela, bog ti požegnaj

angela odide

bogdana pogleda razpelo

bogdana
ma kje si ti, jesus moj, ko moram jaz take poslušat
ma uboga angela, ma saj ne dela zanašč
ma kako je vroče, samo kako je vroče

*bogdana se usede in široko razkreči noge
dvigne krilo in se popahlja
pod krilom je še zmerom gola
zavzdihne
pogleda v svoje mednožje*

bogdana
o, gartroža moja, če nama je zdaj tako vroče, kaj bo šele popudan

*bogdana z eno roko drži krilo dvignjeno, z drugo se nežno poboža po mednožju
se boža
od zunaj slavkin glas*

slavka
bogdana!

bogdana spusti krilo in rahlo nejevoljna pogleda proti razpeli

bogdana
ma dobro, naj ti bo, ker je glih slavka

bogdana se obrne proti vratom, glasno

bogdana
slavka!
pridi noter!

slavka vstopi

bogdana
slavka moja, ma kje si ti?

slavka
ma sem šla k mesarju po mleto meso, pa sem se ustavila še pri tebi

bogdana
usedi se

bogdana odmakne stol, slavka se usede

bogdana
kaj danes ne ahtaš⁴³ otrok?

slavka
ne, danes je nevesta doma, ni šla delat, da bo kuhala, ker naj bi slavnostni gost prespal pri njih, karlo in estera pa pripravljata za proslavo in sta že cel mesec na luftu⁴⁴ zaradi janezovega obiska zdaj so pa sporočili, da sploh ne bo prespal s to proslavo je eno samo delo, pa po tej vročini, vsi so napol nori sem morala malo pobegniti in priti k tebi po eno dozo zdrave pameti

bogdana
lepo, lepo
ma moraš pa biti tudi ti malo na luftu, tovariša janeza že grozno dolgo nisi videla

slavka
ah, saj tudi gospoda škofa janeza nisem

obe se zasmejita

bogdana
boš kafe?

slavka
ma ne, hvala, daj mi samo en kozarec vode

bogdana
ma ti bom dala bezgovec
boš letošnjega ali lanskega iz bezgovih jagod?
imam še eno flaško za posebne goste

---

⁴³ ahtati - čuvati (iz nemščine - achten)

⁴⁴ luft - zrak (iz nemščine - die lüfte), biti na luftu - biti vznemirjen, vzhičen

slavka pogleda bogdano, se nasmehne in poboža bogdano po roki

slavka
ma bogdana

*bogdana se nasmehne
iz skritega kotička vzame steklenico z gostim rdečim sirupom, ga natoči v dva kozarca in zmeša z vodo
en kozarec postavi pred slavko, drugega drži v roki
se gledata, nazdravita*

čin, čin
čin, čin
čin, čin

*pred osemnajstimi leti
pri slavki doma
bogdana objokana sedi na postelji, v rokah drži skodelico s čajem, solze ji kapljajo vanjo
slavka čepi pred njo in jo drži za kolena*

slavka
ne, bogdana, ni konec
glej na to, kot da je začetek, začetek enega novega sveta
in novega življenja zate
drugačnega
ni konec

bogdana
od česa bom pa živela?
nobenega več nimam, nič nimam

slavka
pššš
ne skrbi za to, bogdana, ti bomo že zrihtali kako delo

bogdana
ma kaj bom pa delala?
saj nič ne znam

slavka
ma ne ga lomit zdaj, vse sorte stvari znaš
ne govori tako
vsak človek ...

bogdana
ma on je bil moj ..
on je bil ...

slavka
joči, joči, ti bo potlej lažje
kar joči

bogdana
ma jaz brez njega ...

slavka
ma bogdana moja ..
ma vsi ..
vsi mi ..
vsak od nas je koga zgubil, samo, bogdana, to nas ne sme ustavit, gremo naprej
saj ni noben ostal prav sam, saj imamo drug drugega
gremo naprej
moramo vztrajati
in moramo pomagati drug drugemu
zdaj bom jaz pomagala tebi, ko bom jaz rabila pomoč, boš pa ti meni
saj nas je ostalo tudi dosti živih, bogdana, zdaj moramo misliti na žive, na nas, na to, kako bomo
preživel in živeli naprej
in bomo!
bomo!

bogdana odloži skodelico s čajem

bogdana
slavka ...

*bogdana poljubi slavko
slavka se odmakne*

bogdana
joj, slavka, oprosti
ojej, jesus moj, oprosti
ne vem, kaj me je pičilo
o, jesus moj

*slavka poljubi bogdano
se poljubljata
se poljubljata najprej počasi, potem manj počasi
hitro dihata
potem se spet poljubljata počasi
potem se jima spet mudi
se poljubljata, hitro dihata, se slačita, se slečeta
goli druga pred drugo*

bogdana
slavka, ma kako si ti lepa.

*slavka se nasmehne
se poljubljata
se mečkata
se ližeta
dihata*

iz ozadja navdušen glas

rajko
mati, mati
kje si?
ciril je prinesel kartolino⁴⁵ od višnje!
mati!
višnja mi je poslala kartolino!

slavka
v svoji sobi sem, kokolo⁴⁶, pridem takoj

bogdana se hihita v roko
slavka jo poljubi

čin, čin
čin, čin
čin, čin

slavka
ma kaj jim je bilo treba te proslave?
ob isti uri, kot je maša, sam za dešpet⁴⁷
samo zato, da bi se ljudje morali odločat med mašo in proslavo
dan graničarjev jna, lepo te prosim, nikjer v celi jugoslaviji nimajo proslave za dan graničarjev
v tej gesti ni nobenega komunizma, nič za dobrobit ljudi, nič za državo, en sam dešpet ovit v celofan
in z rdečo pentljico na vrhu
joj, oprosti, malo me je zaneslo, zmeraj težje prenašam te neumnosti

bogdana
ma saj vem, nastoj⁴⁸ se živcirat okoli tega, ni vredno
kje imaš pa rajkota?

slavka
o, že veš, da je doma, vaška udba deluje
da ne boš slučajno komu povedala, da sem to rekla, bom šla še v pržon

se zasmejeta

slavka
rajko je šel v mejo⁴⁹
je rekel, da rabi bit malo sam
me skrbi, veš, bogdana

bogdana

---

⁴⁵ kartolina - razglednica (iz italijanščine - cartolina)

⁴⁶ kokolo - ljubček, miljenček (iz italijanščine - coccolo)

⁴⁷ za dešpet (ali dišpet) - iz kljubovanja, zanalašč (iz italijanščine - dispetto)

⁴⁸ nastoj (nəstwəj)- ne se (v 2.os.edn), nastojte (v 2.os.mn)

⁴⁹ meja (mjeja) - gozd

zakaj te pa skrbi?

slavka

se mi zdi, da ni preveč zadovoljen
zdaj bi moral v bistvu it v skopje nekaj delat, pa je odpovedal in prišel domov
se mi zdi, da je razočaran nad delom
od zmeraj si je želel biti arhitekt, se spomniš?

bogdana

ja, se spomnim, kaj se ne bom spomnila, že takoj, ko sta prišla živet sem, je govoril o tem, glih so mu
brki začeli rasti, kako je bil smešen, preklast in gobčen in s tistim smešnim puhom pod nosom, vsem je
razlagal, da on bo arhitekt, da on bo popravil vse, kar je vojska frdirbala, da on bo sezidal novo
jugoslavijo, zato da bo višnja lahko plesala
kako je bil smešen

slavka

ja, saj res, točno to je rekel, da bo sezidal novo jugoslavijo, da bo višnja lahko plesala
takrat je bil še tako zaljubljen

bogdana

oba sta bila

slavka

ja, res in potem, ko je diplomiral, je imel toliko načrtov in je bil tako navdušen, tako poln zanosa
se spomniš?

čin, čin

čin, čin

čin, čin

pred nekaj leti

rajko

ma ne, mati, ne jaz ne bom gradil stolpnic in tudi ne novih, velikih hiš
ne
poglej, koliko starih hiš je, ki jih je potrebno popraviti, jim vdahnit življenje
jaz bom iz starih razpadajočih hiš delal palače
palače polne svetlobe, polne življenja
iz temnih čumnat bom naredil svetle dvorane svetle dvorane za ples
za ples, za umetnost, za življenje, za smeh, za ljubezen
to je potrebno danes, to rabimo, ne pa nove in nove in nove stolpnice
to, kar že imamo, napolnit s svetlobo
in z ljudmi, z ljudmi!
prazne in žalostne hiše je treba napolnit, ne pa jih samo rušiti in zidati nove
me zastopiš, mati?

čin, čin

čin, čin

čin, čin

slavka
zdaj je pa samo razočaran
nič mi ne pove o delu, samo vidim, da ni zadovoljen s tem, kako grejo reči
ne zida nove jugoslavije

bogdana
in višnja ne pleše

slavka
ja, in višnja ne pleše
ma kaj jaz vem, bogdana
rajko je ratal ...
je ratal en tak ...
en tak herman
ma se mi zdi, da je še premlad, da bi ratal herman, se mi zdi, da ...

bogdana
slavka, preveč se sekiraš, rajko je fajn fant, pameten, priden, znajde se pa tudi
vse bo v redu, ma ne, že zdaj je vse v redu, fant pač rabi malo razmislit, kako naprej, malo se je prišel
domov k mami pocartat, vse je v redu, vesela bodi, da ga imaš in da je zdaj doma!

slavka se nasmehne, prime bogdanino roko in jo poljubi
bogdana se nasmehne

bogdana
kako si pa ti, slavka? sta se s hermanom kaj zmenila od zadnjič?

slavka
ma v redu sem
če odmislim to kolobocijo okoli proslave, sem v redu
herman ...
mah, kaj jaz vem, pustimo stat
ma kaj se ti kaj žge, bogdana?

bogdana
ojoj
ojoj
puter
puter

bogdana skoči do štedilnika in odstavi kozico

bogdana
ma saj bo v redu, saj se ni prijelo, bom precedila in bo v redu

slavka
bogdana, te pustim, grem jaz tudi skuhat, bom naredila filane⁵⁰ paprike danes, jih ima rajko najraje

---

⁵⁰ filane - polnjene, filati - polniti, napolniti (iz nemščine - füllen)

bogdana
prav
oglasi se še kaj

slavka
no, saj bi se lahko tudi ti kaj oglasila

bogdana
ah, saj veš ...

slavka
dobro, bogdana, se vidimo!

bogdana
se vidimo!

*slavka odide
bogdana pogleda proti razpelu*

bogdana
si videl, še zmeraj je tako lepa
ma bem, sestra helena ...
ovej, jesus moj
kako je že rekla angela, so pasali cajti, take reči mi ne grejo več po glavi
ma srečno ono
morda se pa danes pripelje tudi sestra helena na svojem biciklu, ker je tak dan
ovej, jesus moj

*bogdana se usede in široko razkreči noge dvigne krilo in se popahlja
zavzdihne
pogleda v svoje golo mednožje*

bogdana
o, gartroža moja, ti je vroče, ne?

*bogdana z eno roko drži krilo dvignjeno, z drugo se nežno poboža po mednožju
se boža
se oddahne
se poboža še malo
pogleda proti razpelu*

bogdana
ma ja, ma saj vem, jesus moj, nimam cajta zdaj, imam še toliko dela, moram še lezanje ...

*se boža po vulvi
s krožnimi gibi v smeri urinega kazalca, počasi, nežno
gibi postajajo vedno manjši, počasi se skoncentrirajo desno ob klitorisu, postajajo vedno hitrejši
bogdana hitreje diha
od zunaj cirilov glas*

ciril
bogdana!
pošta!

bogdana pogleda proti razpelu

bogdana
o, ma hvala ti, jezus moj
kar pridi noter, ciril

ciril vstopi preko ramena ima obešeno pošgarsko torbo, v roki pa pismo

ciril
bogdana, zlato moje, kako si kaj danes?
danes je pa spet pismo zate

bogdana
zame?

ciril
ma kdo ti tako vneto piše?

ciril pogleda ovojnico

ciril
iz ajdovščine je

bogdana
ah, bogve, kaj je spet

bogdana prime pismo, ga ošvrkne s pogledom in odloži na mizo

ciril
župnika še ni, kaj ne da?

bogdana
o, ciril, gospod te je poslal glih v pravem cajtu, tako vroče je, glih tebe rabim.

ciril
ja, ma je res za krepat
ma kdaj pa pride župnik?

bogdana
ma imava zadosti cajta, pride na kosilo šele po maši v logu, mal pred pudan⁵¹.

ciril stopi proti bogdani in jo poljubi na usta

---

⁵¹ pudan - poldan

bogdana
čakaj, čakaj
saj magari tone je že bil na fruštku, do kosila ga ne bo, ma znabit da bo tudi kdo drugi kaj rabil

*bogdana zapre okno in zagrne zaveso, zapahne vrata
ciril odloži pošgarsko torbo
bogdana stopi do cirila in ga poljubi
se poljubljata
ciril bogdani sleče majico in jo poljubi na bohotne dojke
bogdana slači cirilu hlače
ustnice iščejo ustnice, slino, kožo
ciril boža bogdanine dojke in vznemirjeno stoka
bogdana cirila liže po ramenih, prsah, rokah, z rokami mu nežno masira moda in ritnici*

ciril
o, ja, ja!

bogdana
psst!

bogdana in ciril sta mahoma gola na divanu, bogdana vzame cirilov penis v usta, ciril pa njeno vagino diši po kruhu, po prečiščenem maslu, po znoju, po goveji juhi, po sli

ciril
o, ne, ne!

bogdana vzame cirilov penis iz ust in medtem ko je ciril še vedno zatopljen v njeno vulvo, mu gre s prsti ob modih do anusa, ciril stokaje nadaljuje s kunilingusom

bogdana
o, jesus moj, o, jesus moj, o, jesus moj, čakaj, ciril, ne, čakaj, ne, ne še ...

bogdana se premakne naprej in se s hrbtom obrnjena proti cirilu nasadi na njegov penis

ciril
o, zlato moje!

*bogdana se uleže na cirila, kroži z boki, dihata
in dihata še*

ciril
o, zlato moje

bogdana
o, jesus moj, ma me noge bolijo tako

ciril
ma čakaj, zlato, se bova obrnila.

bogdana spleza s cirila, se smejeta, se poljubita, se obrneta

*in potem se obrneta še enkrat
in še enkrat
in bogu ukradeta nebesa*

*proti poldnevu
na vrtu gostilne
herman in rajko sedita za mizo, rajko pije grumovo pašareto, angela prinese firkelj in kozarec, ju
položi pred hermana na mizo in mu natoči vino v kozarec
angela se zapeljivo nasmehne, herman ji pokima
herman vzame škatlico cigaret iz žepa, želi vzeti ven cigareto, vendar vidi, da je škatlica prazna*

herman
jebenti
ma angela, daj mi še ene ibar
in ene žveplenke

angela
dobiš

*angela se mu nasmehne in odide
pride tone*

tone
o, ma je družba danes
rajko, ma ne mi reči, da piješ pašareto?

rajko
ma tone, vino dobiš povsod, grumove pašarete pa ne, se jih moram napit za nazaj in za naprej

tone
za naprej, za naprej, saj bi lahko tudi doma ostal, kaj boš hodil okoli
poglej, kako je le lepo pri nas, pri nas je najlepše!

rajko se nasmehne

tone
ma tovariš herman, ma kaj je pa tebe danes prineslo, tebe pa že dolgo nisem videl

herman
sem rihtal za proslavo

tone
o, dobro si zrihtal, sem bil glihkar tam, sem tudi jaz pomagal rihtat tovarišici esteri
rajko, saj ti prideš na proslavo poslušat pridigo tovariša sekretarja?
ali boš šel k maši poslušat govor gospoda škofa?
ojej, sem mislil reč ...

rajko
ma jaz bom šel plesat ta cajt, pa bo

tone
ma bo tovarišica estera poslala parklje za tabo

herman
ma naj gre hudiču v rit, ona, on in njihova proslava
saj ima angela prav, saj sta res prav sekretarjeva
rajko, ne mi zamerit, ma me grozno jezita tvoja stric in teta in vse te neumnosti

rajko
saj zastopim, herman, ne se sekirat zaradi mene

herman
ma ja, saj vem, da ti si pameten fant

tone
bem, ma vino na proslavi je pa prva klasa
od koga si ga dobil?

herman
ma ja, od franceta je, od koga bi bilo
no, zato sem tule, tone, sem si rekel, da pridem na en kvartin, da si ofrišam⁵² živce, potlej pa sem še
rajkota srečal

tone prisede

tone
edino pametno, edino pametno
bom pa še jaz enega, v taki fajn družbi se pa spodobi popit en glaž, bi bil greh, če ne

herman in rajko se nasmehmeta

herman
no, pa daj!

*pride angela s cigareti ibar in vžigalicami, jih da hermanu
se mu nasmehne
herman pokima, si vzame cigareto in prižge*

angela
kaj je, tone, si že vse obredel, smo spet mi na vrsti?
en firkelj?

tone
ja sam angelca, roža moja, ma danes ...
ma sem vsejal prtošelj⁵³

angela

---

⁵² ofrišati se - osvežiti se, iz frišen - svež (iz nemščine - frisch)

⁵³ prtošelj - denarnica (iz italijanščine - portafoglio)

o, ne, ne, sem ti že stokrat rekla, da ti na puf ne bom več dajala
ne bo več mene ta stara davila zaradi vaših pufov

tone
ma angelca ...

angela
ne!

tone
ma roža moja ...

*herman namigne angeli
angela nejevoljno odkima in odide*

herman
kaj je, tone, kaj je novega, kaj boš povedal?

tone
ma herman, kaj 'če bit, nič novega, same stare komedije

vtem pride ciril s pošgarsko torbo

ciril
o, glej ga, herman, kaj je pa tebe prineslo po dolgem cajtu h geni?

herman
ma sem prišel na en glaž

ciril
rajko, ma menda ja ne piješ pašarete?

rajko
ma mi paše, ker po svetu ...

tone
rajko rad po svetu hodi, tud'če tone mu doma lepo zagodi!

tone s prsti in usti oponaša trobento in boben

ciril
bem, vidim, da je vse tako, kot mora biti, tone je že pod gasom

tone
ma kaj, kaj, kaj

ciril
tako kot mora bit, kaj ne da?

pride angela s firkeljcom in kozarcem v roki

tone
ovej, glejte, glejte, sestra helena na biciklu!

*po cesti pripelje sestra helena na kolesu
ciril pogleda proti sestri heleni na kolesu
herman pogleda proti sestri heleni na kolesu
rajko pogleda proti sestri heleni na kolesu
angela s firkeljcom v roki pogleda proti sestri heleni na kolesu
tudi karlo, ki je ravnokar stopil iz stare šole, gleda proti sestri heleni na kolesu
in tudi bogdana iz župnišča gleda proti sestri heleni na kolesu*

tone
sestra helena!
sestra helena!

*tone vstane in divje maha
bogdana šepetaje*

bogdana
sestra helena
sestra helena

gledajo sestro heleno na kolesu, ki se pelje mimo

tone
sestra helena!
sestra helena!

*sestra helena na kolesu se nasmehne in pomaha
tone divje maha
ciril gleda za sestro heleno na kolesu in pomaha
herman gleda za sestro heleno na kolesu in pomaha
rajko gleda za sestro heleno na kolesu in pomaha
angela s firkeljcom v roki gleda za sestro heleno na kolesu
tudi karlo gleda sestro heleno na kolesu
in tudi bogdana iz župnišča gleda sestro heleno na kolesu*

tone
o moj bog, sestra helena na biciklu

bogdana šepetaje

bogdana
o moj bog, sestra helena na biciklu

*tone se usede
angela odloži firkeljca in kozarec na mizo predenj*

tone

moj bog, ma kaj bi tone dal ...

ciril

ma bem, angela, zlato moje, daj pa potlej še meni en glaž, da se malo ofrišam, prej ko grem naprej,
imam še dosti dela

ciril potreplja svojo pošgarsko torbo

tone

ma kaj bi tone dal ...

angela

ma daj, usedi se, mona stara, in spij svoj kvartin
ciril, ti grem po en glaž

ciril

ma ne, ne, angela, zlato moje, daj mi en frakeljček tistega tvojega likerja iz jerebika
angela, zlato moje, ti bi za tisti tvoj liker morala dobit občinsko nagrado

angela se nasmehne

angela

ah, daj, ciril ...

ciril

rečem samo, kar je res, zlato moje, saj več

angela z nasmeškom na obrazu odide

tone

ma sestra helena na biciklu!
ma kaj bi tone dal ...

ciril

ma kakšna baba, ma kakšen greh
ma herman, rajko, vidva sta študirana, ma povejta, ma je greh, kaj ne da?

herman

nisem jaz študiral teologije, ne bi se izrekal o tem, kaj je greh in kaj ne
je pa res, da bi helena lahko kaj bolj koristnega delala za svet in za družbo, kot pa da gnije v kloštru

ciril

no, no, herman, ne moreš tako ...

herman

ah, daj, ciril, cel svet gre v maloro!
ma nič ne bom več rekel

herman zvrne svoj kozarec vina

ciril

ma bem, ma bem, toliko hudo pa ni, kaj ne da, rajko
je toliko lepih reči na tem svetu, kaj ne da, rajko
že ko se sestra helena na biciklu pripelje mimo ...

ciril globoko vdihne in izdihne

ciril

ali pa ko se ti po jeziku razleze tisti liker iz jerebike od angele

ciril globoko vdihne in izdihne

ciril

kaj ne da, rajko?

čin, čin

čin, čin

čin, čin

*tri mesece manj kot osemnajst let nazaj
na travniku, pod jerebiko
petnajstletna višnja in petnajstletni rajko v zimskih oblačilih
v pleteno košaro nabirata jagode z jerebike
mrzlo je in zelo mogoče, da piha tudi burja*

rajko

sva zamudila kosilo, se bo mati jezila.

višnja

ne, ne bo se jezila
saj naju je ona poslala nabirat jerebiko, da bo angela lahko naredila liker
in glej, koliko sva nabrala!

rajko

angela bo cel hram napolnila z likerjem
mi je obljubila, da mi ga bo dala za probat!

višnja

ja, sam jaz ga ne bom mogla probat
ko bo narejen, mene ne bo več tu

rajko

ma saj boš spet prišla na obisk
saj boš?

višnja

bom, seveda bom
slavka je rekla, da če ne prej, poleti, za počitnice

rajko

od zdaj naprej se bova bolj malo videla

višnja
ja, ampak saj ...
saj ti ne boš za zmeraj živel tu
in ko bova velika ...

rajko
ja
ko bova velika

višnja
saj si bova pisala, ne?
saj mi boš pisal?

rajko
bom

čin, čin
čin, čin
čin, čin

ciril
toliko enih lepih reči na svetu, kaj ne da, rajko?

rajko
mhm

pride angela s frakeljcem

tone
ma kaj bi tone dal ...

angela
ma tone, zdaj je pa zadosti!
sram te bodi!
sestra helena je od gospoda!

tone
ma kaj, kaj, kaj

angela
to je greh!

tone
ma saj sem samo ...

angela
greh!

angela da frakeljc cirilu, se mu nasmehne

ciril
hvala, zlato moje

*ciril pogleda angelo in ji pomežikne
vtem pride genovefa
genovefa pogleda cirila in angelo*

genovefa
kaj je pa zdaj to?
kaj je zdaj to?
sram vas bodi!

genovefa pogleda v nebo

genovefa
ma gospod, ozri se proč

*genovefa odvihra v gostilno
vsi gledajo za njo*

ciril
kaj je bilo pa zdaj to?

tone
o, ma tonetu se pa dopadejo furijaste babe
o, ma kaj bi tone dal ...

angela
ma ne vem, kaj jo spet nosi
saj luna je bila prešnji teden, ta teden bi moral biti mir
najboljše, da grem pogledat

*angela odide
rajko vstane*

rajko
nič, moram iti, mati mi kuha filane paprike

ciril
ma spij še kaj z nami, nam boš še kaj povedal, kako je po svetu
filane paprike bojo že počakale

rajko
ma ne, ne, ne smem zamudit
se vidimo!

tone
na pridigi ali na govoru?

rajko
na plesu, fantje, na plesu

rajko se odpravi

herman
lepo pozdravi slavko!

rajko
bom, hvala

rajko odide

tone
jaz nimam več vina
ma zdaj si pa ne upam vprašati za še, ko so tako furijaste
herman, ti še nisi spil, ma kaj lahko malo od tebe?

herman prikima
tone si dolije iz hermanovega firkeljca, spi je na dušek

tone
ma kaj bi tone dal ...

herman in ciril se smejita

ciril
vse češpljice v vasi čakajo nate, tone

tone
tone ima tako koso, da obrije z vsake pičke roso!

iz nasprotnne smeri, v katero je odšel rajko, pride višnja
ni v rdeči obleki zdaj je v rožasti do kolen in sandalih z nizko peto

višnja
fantje, dober dan!
ma ste se že nekam zgodaj lotili danes
herman, tudi ti?

herman
ah, višnja, pusti stat

ciril
daj, usedi se, boš kaj povedala
ma kako je dober ta angelin liker!

višnja
ma ciril, ma ni zate vseglih malo prezgodaj?

ciril
če je pa tako dobro, ta jerebika je res božji dar

višnja
ja, ma nabirat jo pa ni prav nič lušno, že preveč zebe

čin, čin
čin, čin
čin, čin

*tri mesece plus minus kak dan manj kot štirinajst let nazaj
na travniku, pod jerebiko
devetnajstletna višnja in devetnajstletni rajko v zimskih oblačilih
v pleteno košaro nabirata jagode z jerebike
mrzlo je in zelo mogoče, da piha tudi burja
nabirata jagode in sta dolgo tiho*

rajko
ne boš nič rekla?

višnja
kaj naj ti rečem, rajko?
saj sem že vse povedala

rajko
kaj pa če ti obljubim, da ti bom večkrat pisal?

višnja
to zmeraj obljubiš, potem pa ni glasu od tebe
iz vojske, od tam, bogu izza riti, mi pa sploh ne boš, saj sam veš

rajko
ma ne, če ti obljubim

višnja
rajko, lepo te prosim

rajko
ma ja, ne pišem, ne maram pisat, ampak od zdaj naprej, res

višnja
pusti stat zdaj
rajši me kušni, zdaj pa res nimava več dosti cajta

*se poljubita
se poljubljata*

čin, čin
čin, čin

čin, čin

herman
kaj, si iz šole, ste zvadili?

višnja se usede za večče oko za spoznanje preveč sproščeno

višnja
joj, ja, sem štufa⁵⁴ tega recitala
ma herman, povej ti meni, ma zakaj maltretirat otroke sredi počitnic?
smo vadili od maše do zdaj
dobro jim gre, edino cvetka ima grozno tremo, upam, da bo zmogla

herman
ma seveda bo

ciril
a, ma zato si bila danes zjutraj pri maši, ker boš popudan na proslavi?

višnja
mah, najbolj pametno od vsega bi zdaj bilo, da se mi zmenimo in ob šestih naredimo na mesarjevem borjači ples

herman
ma saj menda bi bilo to res še edino, kar nam je za naredit, vi mladi ste najbolj pametni

višnja
no, dajte, mesarjevi fantje bojo gvišno za
jaz bi od vsega še najrajši plesala in po mojem nisem edina.

ciril
ja, je glih prej rekel tudi ...

višnja
o, karlo gre

tone
ma višnja, ma kako si ti lepa, ma ti si kot ena roža
ma kaj bi tone dal ...

višnja se zasmije in vstane
pride karlo, se usede in globoko oddahne

karlo
angelca!

višnja
fantje, ne pretiravat

---

⁵⁴ štuf - naveličan (iz italijanščine - stufo)

grem jaz do bogdane pogledat, če ji je kaj za pomagat
uživajte!

karlo
lepo pozdravi bogdano!

višnja
bom, veste da bom

*višnja odide
tone, ciril, karlo in herman gledajo za njo
višnja se obrne in jim nasmejana pomaha*

ciril
ma samo kakšna baba

ciril spije svoj liker iz jerebike

*opoldan
župnišče
naslonjala stolov so prazna, testo se ne suši več, na štedilniku še lonec z govejo juho in dve kozici
diši po goveji juhi, praženemu krompirju in česnovi omaki
na mizi polič z bezgovim sokom in dva kozarca
bogdana sedi za mizo in riba jabolka, obenem bere pismo
od zunaj višnjin glas*

višnja
bogdana!

bogdana
o, višnja, kar pridi noter

*bogdana skrije pismo v žep
višnja vstopi
stopi do bogdane in jo poljubi na lase*

višnja
sem ti prišla pomagat

bogdana
o, ti, duša svetniška, vzemi si ribežen in skledo

višnja
karlo te pusti pozdravit

bogdana
lepo, hvala
ma kako si nobel, daj si še firto⁵⁵, da se ne osvinjaš

---

⁵⁵ firto - predpasnik (iz nemščine - das fürtuch)

višnja vzame iz omare ribežen in skledo, si zaveže predpasnik, se usede na stol in začne ribati jabolka

bogdana
slišim, da si bila pri maši
a k spovedi si tudi šla?

višnja
ma ne, nisem, kaj 'čem, saj ni nobene potrebe

bogdana
seveda je potreba, zmeraj je potreba, pa magari če samo malo poklepetaš z gospodom župnikom

višnja
te prosim, no, z njim se pa res ne da klepetat
ti mu poveš, kaj ti leži na duši, on pa začne razlagat o življenju in grehah na primeru svoje ...

bogdana
... mine
ja, saj vem, po možnosti pove zraven še kakšen verz iz kakšne njene pesmi
o, jesus moj, ne vem, kaj bo iz tega, ma ubogi jože, kako ga daje

višnja
sploh pa jaz nimam grehov

bogdana
no ...

višnja
ah, kaj, bogu, kar je božjega, človeku, kar je človeškega

bogdana
in kaj je bilo potem včeraj?
mislim, človeškega

višnja se zasmije

višnja
o, bogdana, ti stara rufijana⁵⁶

bogdana
ta verz bi bil pa še toneta vreden

se smejeta
višnja si v kozarec natoči bezgov sok in malo spije

višnja
o, joj, da ne začnem, najprej pride zjutraj z avtom pome

---

⁵⁶ rufijana - zvodnica (iz italijanščine - ruffiano)

čin, čin
čin, čin
čin, čin

včeraj zjutraj
pred gostilno
pripelje avto, v njem špadni fant

višnja čaka pred vhodnimi vrati
s klopi jo gledata angela in genovefa
višnja se naredi, da ju ne opazi
morda ju tudi res ne
čaka pred vrati, v krasni zeleni oblekici, v poletnih čevljih z zelenimi paščki, v zelenem klobuku, zeleno,
vse zeleno
špadni fant izstopi iz avta, se nasmehne, nekaj reče, odpre vrata na sovoznikovi strani in povabi
višnjo noter
višnja se usede, špadni fant se usede
se odpeljeta
genovefi pade proteza iz ust
angela zakolne in pobere protezo

angela
ma prejšnji teden pa ni bil ta, ne da ne?

genovefa
ne, prejšnji teden je bila laška targa

angela
in je bil starejši
cel opicanjen⁵⁷ kot drevce na sveti večer

genovefa
ja, laška baraba, saj lahi so vsi glih, zmeraj bili in zmeraj bojo

angela
bo pa šinjorina danes spet prišla domov z novo obleko iz trsta

genovefa
ma samo, kakšna putana je
ma prav putana
ma misliš, da je prav, da ena taka uči otroke?

angela
ma ni prav, ni prav
samo, saj vidite, mati, taki so, ta rdeči
spomnite se, kako je bilo s slavko
je prišla z nezakonskim otrokom in je ratala ravnateljica

---

⁵⁷ opicanjen - pretirano urejen (iz opicaniti se - pretirano se urediti, iz opica)

genovefa

ja, ji je njen funkcionar zrihtal službo

angela

ja, in potlej je slavka zrihtala šinjorini, da je učiteljica
tako to gre
ma veste, mati, po mojem tudi ni prav, da šinjorina živi pri nas
saj veste, da ljudje radi govorijo

genovefa

ja, angela, vem, vem
ma bem, sold je sold
posebej v teh cajtih

čin, čin

čin, čin

čin, čin

višnja

sem imela ta zeleno oblekico na sebi, hihi

bogdana

a tisto, ki ti jo je kupil un lah prejšnji teden?

čin, čin

čin, čin

čin, čin

teden dni nazaj

pred gostilno

pripelje avto, v njem laška baraba

višnja čaka pred vhodnimi vrati

s klopi jo gledata angela in genovefa

višnja se naredi, da ju ne opazi

morda ju tudi res ne

čaka pred vrati, v krasni rožasti oblekici

laška baraba izstopi iz avta, se nasmehne, nekaj reče, odpre vrata na sovoznikovi strani in povabi

višnjo noter

višnja se usede, laška baraba se usede

se odpeljeta

genovefi pade proteza iz ust

angela zakolne in pobere protezo

angela

ma prejšnji teden pa ni bil ta, ne da ne?

genovefa

ne, prejšnji teden je bila ljubljanska targa

angela
in je bil mlajši
ma tako grd!
sam kako je bil grd!

genovefa
ja, ljubljanska srajca, saj ne more bit lep, saj tam pa res ni lepih ljudi

angela
bo pa šinjinorina danes spet prišla domov z novo obleko iz trsta

genovefa
ma samo, kakšna putana je
ma prav putana
ma misliš, da je prav, da ena taka uči otroke?

čin, čin
čin, čin
čin, čin

višnja
ja
in sva šla v trst in sva malo pohajala, šla na sladoled
potem sem ga peljala malo na ponte rosso
mi je kupil eno tako krasno rdečo oblekico in rdeče šolne
in rdečo borško!
sem jo imela danes pri maši in jo bom oblekla tudi za proslavo
moram dati rože tisti ta rdeči živini

bogdana
in?

višnja
ah

bogdana
ah kaj?

višnja
ma ti pošteno povem, ta mi niti ...
ma mi niti ni tako grozno privlačen
kaj jaz vem, saj je grozno lep fant, ma je tako nekam poln sam sebe, sploh se ne ustavi govorit, samo
o sebi
grozno rad se hvali, potlej že veš, da je strahopetec
sam je pa res grozno lep, tako da nisem vedela, kaj bi
sam potlej ...

bogdana
potlej?

višnja

ma kaj jaz vem, bogdana, tak lep, vroč dan je bil, sonce, morje, lep fant na razpolago, kaj jaz vem, bogdana, človeku se zdi greh, da bi dan šel v nič

višnja se zahihita

bogdana

in?

višnja

sva šla na eno pasedžato⁵⁸, sem mu pustila, da se hvali, sem ga občudovala, saj veš, moraš malo potrpet, če ne, nimaš nič od njih, no, potlej sem predlagala, da se usedeva na klopico in je končno utihnil in me kušnil, ma ti povem, sem se namatrala, sem mislila, da nikoli ne bo zbral poguma o, bogdana moja, ma kušava se pa nebeško!
dolgo sva se žvalila tam, sploh ne vem, kako dolgo

čin, čin

čin, čin

čin, čin

včeraj, nekje v trstu

višnja in špadni fant se žvalita

in žvalita

čin, čin

čin, čin

čin, čin

višnja

no, ja, to je bilo to

vse naprej je bilo pa bolj ...

mah bolj komemoracija

tam sva se tako razgrela, jaz bi ga kar tam, samo, človek ne more ...

no, potlej sva se spravila v avto, do njihovega senika, mene je magari po poti že kar malo minilo, je začel spet palamuditi⁵⁹

no, in potlej sva prišla na senik

in saj veš, bogdana, kako je, lep dan, seno diši, lep fant ...

tako da sem se hitro razgrela, on pa tudi, še preveč, me je začel slačiti, skoraj mi je raztrgal obleko, sem rekla, ma kaj delaš, kaj delaš, se je malo spravil k sebi, potem pa spet, navali narod

bog se usmili

sem ga probala žlajfat⁶⁰, ma ni ratalo, on je še naprej telovadil in telovadil, kot da mene ni zraven bog se usmili, kako se je matral, namesto da bi se imel lepo z mano

in kar ni hotelo biti konca, sem potem vmes razmišljala, da kakšna škoda, da se nisem raje z unim ljubljancanom zmenila

čin, čin

---

⁵⁸ pasedžata - sprehod (iz italijanščine - passeggiata)

⁵⁹ palamuditi - govorčiti

⁶⁰ žlajfati - zavirati (iz nemščine - schleifen)

čin, čin
čin, čin

štirinajst dni nazaj
višnja in ljubljanska srajca ob neki nedoločni steni, gola
ljubljska srajca drži višnjo v rokah, višnja je s hrbtom obrnjena proti steni, seksata
ljubljska srajca si vzame čas

čin, čin
čin, čin
čin, čin

višnja
ali pa ta starim italijanom

čin, čin
čin, čin
čin, čin

teden dni nazaj
višnja in laška baraba v neki nedoločni postelji
tudi laška baraba si vzame čas

čin, čin
čin, čin
čin, čin

višnja
no, potlej mi je bilo pa zadostij in sem mu rekla, da ne morem več, da je zadosti
revež je bil tako zgonjen, saj ni niti vedel, kaj ga je zadelo
potlej, ko sem se malo odpočila ...
no, saj veš

bogdana
ne, ne vem

višnja
ma ja, tak lep dan, seno, mlad lep fant ...
potlej se mu ni več toliko mudilo

bogdana se zasmеji

višnja
no, vidiš, da ne rabim it k spovedi
saj spoštujem svoje telo kot svetišče svetega duha
večkrat na dan, če se le da

obe se zasmеjita

bogdana

ti, da ti ne pozabim povedat, nikoli ne ugameš, kdo je prišel v vas za veliki šmaren

višnja
tovariš sekretar janez in gospod škof janez, vem

bogdana se zasmеji

bogdana
no, bem, ja, en zelo pomemben človek ...

vstopi jože

bogdana
gospod župnik

višnja
e ...
hvaljen bodi jezus kristus

jože
na vekomaj amen
ma bogdana, lepo vas prosim, oblecite se malo bolj, no

bogdana
gospod župnik, ma če bi dobri bog v nebesih hotel, da se bolj oblečem, ne bi tako zakuril

jože
to je preizkušnja, bogdana, preizkušnja

bogdana
ma gospod župnik, soldi so preizkušnja, soldi, to je pa samo poletje

jože
no, če se vi boljše razumete na bogoslovje kot jaz, pa naj bo po vaše

to rekoč, jože odide iz prostora in malodane zaloputne z vrati

višnja
kaj je bilo pa zdaj to?

bogdana
ma ne vem, to pa mu res ni v navadi, nekaj mora bit narobe

iz župnikovih prostorov se zasliši piangere un po⁶¹

bogdana
o, bog nebeški, piangere un po'

---

⁶¹ mina - piangere un po', album tintarella di luna, 1960

višnja
piangere un po'
fa tanto bene al cuore piangere un po'
o, bog nebeški prav zares
danes pri maši je spet pridigal o mini

bogdana
ojej
pohota in napuh?

višnja
mhm

bogdana
ma veš, kaj, višnja, najboljše, da se odpraviš
se bom jaz malo pomenila z njim

višnja
prav
pridem magari še popoldan, če mi boš hotela skuhat eno kafe pred proslavo

bogdana
ma tebi ob vsaki uri, kokolina⁶²

*višnja odloži ribežen, si sname predpasnik, poljubi bogdano na usta in odide
bogdana prav tako odloži ribežen, si obriše roke v krilo in vstane
pogleda v razpelo*

bogdana
o, joj, jesus moj, sem ji pozabila povedat, da je rajko doma

pogleda skozi vrata, vendar višnje ni več

bogdana
gospod župnik!
gospod župnik!
jože!

*medtem v gostilni
angela in genovefa ob šanku
govorita šepetaje*

angela
ma mati, ma kaj je pa to za ena monada⁶³?
ma kje ste pa to slišali?
ma lepo vas prosim!

---

⁶² kokolina - pomanjševalnica ženske oblike kokolo

⁶³ monada - neumnost

genovefa

na žegnu sem srečala lojzo, mi je povedala, da je zadnjič justa prišla k njej to povedat, justni je pa povedala pepa, ki je slišala od štefke, štefki je pa menda povedala estera in lojza mi je rekla, da mi pove, ker saj veš, ona ne kvanta, ma medve se poznavata od mičkenega in vseeno človek ne pozabi, če mu je kdo kdaj pomagal, in jaz sem, saj veš, med vojsko ...

angela

ja, mati, vem, da ste ji med vojsko pomagali, saj sem bila menda zraven
ma kakšna kvanta
in vi to verjamete?

genovefa

ma veš, da mi lojza ne bi pravila, če ne bi bilo res, lojza je fajn ženska, ona se briga zase, se ne vtika, če ni potrebe

angela

ma sam kakšna kvanta, mati
ma lepo vas prosim
da bi jaz ...
ma sploh s komerkoli, vas prosim, kje pa imam cajt za take monade
saj od jutra do večera samo garam tule v oštariji
ma bem, saj ste menda vi skozi zraven, saj veste
ma s cirilom, poštarjem?!
ma lepo vas prosim!
s cirilom, poštarjem?!
nikoli nisem

čin, čin

čin, čin

čin, čin

*soba za goste v gostilni
pred dobrim mesecem, plus minus kak dan
angela in ciril se poljubljata na postelji, gola
ciril se z usti premakne proti angelinem mednožju
angela se odmakne*

angela

ma dej, ciril, no, lepo te prosim, pusti danes mojo gartrožo, saj veš, da imam fešto⁶⁴.

ciril

angelca, zlato moje, ma kaj se bojiš, da se bom nalezal?
ma pridi sem ti moja beleca⁶⁵, pridi, da požvalim tvojo mehko češpljico s sokcem vred!

angela

ma ciril ...

---

⁶⁴ fešta - menstruacija (iz fešta kot praznik)

⁶⁵ beleca - lepotica (iz italijanščine - bellezza)

ciril
angelca ...

angela
ma ciril ...

ciril
angelca ...

ciril se z največjo predanostjo spravi lizati angelino vulvo

*čin, čin
čin, čin
čin, čin*

angelca
.. in nikoli ne bom!

*čin, čin
čin, čin
čin, čin*

*soba za goste v gostilni
čez dober mesec, plus minus kak dan
ciril leži gol na postelji, angela ga jaha*

ciril
zlato moje, zlato moje, zdaj, ustavi se, ustavi, ne, ne!

cirilu pride

*čin, čin
čin, čin
čin, čin*

genovefa
ma saj se mi je zdelo, da so kvante, una estera je ena taka opravljiva rufijana, da bog pomagaj
sam za zdrave delat, res
saj ciril ima ženo, šest otrok, zemljo, živali, službo, saj človek ja nima cajta za monade

angela
ma seveda ne, mati, lepo vas prosim, ciril pa res ne

genovefa
ciril je pa ja en pošten, veren človek
ne bi rekla za unega brezbožnega hermana, ma ciril pa res ne

*medtem v dvorani v stari šoli
sobica za odrom hladilnik, pult, miza, dva stola, divan
estera pripravlja pladnje s hrano*

iz dvorane glas

viljem
estera!

estera
tu zadaj sem, pridi sem

viljem vstopi

viljem
se mi je zdelo, da si sama, karlo je v oštariji

estera
ma kje bi pa lahko bil?
meni je rekel, da gre malo pogledat v mlekarino, da ne bo prav celega dneva izgubil, da mora še nekaj naredit
ma ...

viljem
ma estera, ma tebe je tako škoda zanj!

estera
a ja, mežnar, za koga pa mislite, da me ne bi bilo škoda?

viljem
ma estera

estera
menda se motaš okoli višnje

viljem
jaz? okoli višnje?
te lepo prosim, tiste putane se ne bi niti s šibo dotaknil

čin, čin
čin, čin
čin, čin

v cerkvi, v zakristiji
predvčerajšnjim, včeraj, jutri in pojutrišnjem
viljem divje onanira

viljem
o, višnja, o višnja, o višnja!

čin, čin
čin, čin
čin, čin

viljem
estera, danes si pa tako ... tako ...
ma kaj bi človek rekel, da ne izpade mona

estera
to je magari zate skorajda nemogoče

viljem
ma estera
ti si tako ...
ma tako ...
ma ...
sem zaklenil vrata za sabo

estera
o, gospod mežnar, kaj bi me radi žegnali z vašim veličastnim kurcifiksem?

viljem
ma estera

viljem se približa esteri
estera se mu zapeljivo smehlja

viljem
ma poglej, kaj imam zate

viljem iz hlač potegne svoj ogromni nabrekli spolni ud

estera
ma gospod mežnar, ma dajte da se pomolim

estera poklekne in nežno polži viljemov penis, skorajda ponižno
in še enkrat
in še enkrat
viljem zastoka
estera z desno roko prime viljemov penis in ga vzame v usta
viljem drži estero za glavo in jo nežno potiska navzdol
estera z levo roko masira viljemov presredek
viljem stoka
estera stoka
estera vzame viljemov penis iz ust in ga polži od glavice do korena
estera liže viljema po trebuhu
viljem si sleče majico in potisne estero na divan
viljem esteri sleče majico in vzame njene dojke v usta in v roko
estera si stokajoč sleče spodnje hlačke, z eno roko prime viljemov impozantni spolni ud, z drugo pa
boža svojo vulvo
stokata
stokata
stokata
viljem penetrira v estero

estera
o moj bog

viljem se hitro giblje in stoka za spoznanje glasneje

estera
počasi, počasi

*viljem upočasni ritem in si da opravi z esterinimi dojkami
potem se spet giblje hitreje
pa počasneje
pa hitreje*

estera
daj mi ga še malo v usta

*viljem izvleče svoj penis iz estere in se uleže na hrbet
estera vzame viljemov penis v usta*

viljem
o ja, ja, tako

viljem boža esterino vulvo

estera
ne, ne, čakaj, ne še, počasi

*viljem neha božati esterino vulvo, estera pa se tačas s toliko večjo vnemo spravi na viljemov penis
viljem jo začne spet božati po mednožju
estera vzdihuje*

viljem
o, joj, o joj

*estera preneha s felacijo⁶⁶
viljem še naprej z roko stimulira esterin spolni organ
esteri pride in viljem takoj zatem penetrira vanjo
esterin orgazem se podaljša do nebes*

viljem
gospod škof danes ne pride

do nebes in še čez

*čas za kosilo
župnišče
jože vstopi*

---

⁶⁶ felacija - oralna stimulacija moškega spolnega organa

bogdana
jože, ma kaj je z vami?
kaj se je kaj takega zgodilo?

jože
ma nič

bogdana
ma ste lačni?
gvišno ste lačni
župica je, lezanje sem danes naredila
potlej pa je še meso v omaki, fin fin tenstan⁶⁷ krompir in še frišni pomidori⁶⁸
zraven je pa frišen kruh

jože
malo sem lačen, ja

bogdana
no, dajte, usedite se, vam bom postregla

jože se usede
bogdana se mota okrog štedilnika, deva hrano na krožnik

bogdana
kaj je z vami? kaj vas je tako razjezilo, danes si pa niste nič podobni.

jože
ma bogdana, ma meni se ne dopade, da ta ženska, vaša prijateljca, hodi toliko k nam v župnišče

bogdana
mislite višnjo?

jože
ja, višnja

bogdana postreže jožetu
bog žegnaj bog lonaj

bogdana
ma gospod župnik, ma zakaj pa ne, saj višnja je ja en dober človek

jože
mah bogdana
saj veste, v cerkev pride dvakrat na leto, k spovedi sploh ne hodi
povrhu vsega ljudje govorijo ...
saj veste

---

⁶⁷ tenstan - pražen (iz nemščine - dünsten - dušiti)

⁶⁸ pomidor (tudi pomidora) - paradižnik (iz italijanščine - pomodoro)

bogdana
ah gospod župnik, ljudje marsikaj govorijo

jože
ja, ma meni se ne dopade

bogdana
gospod župnik, danes ste menda spet pridigali o mini

*jožetu se zaleti
zakašlja
bogdana ga potreplja po hrbtu*

bogdana
no, no, gospod župnik

jože
bogdana, kako to mislite, pridigal o mini

bogdana
tako, kot sem rekla, gospod župnik, tako, kot sem rekla

jože
danes sem pridigal o pohoti in napuhu

bogdana
aha

jože
o pohoti in napuhu, smrtnih grehih

bogdana
in kaj ste dali za primer

jože
saj ni važno, kaj sem dal za primer

bogdana
gospod župnik ...

jože
sem dal abstrakten primer

bogdana
a je bila v abstraktnem primeru kakšna pevka zabavne glasbe?

jože
ja, je bila, ampak to ni bistveno, bistveno je ...

bogdana

a je morda ta abstraktna pevka iz italije lani imela abstraktno izvenzakonsko afero z abstraktnim poročenim moškim?

jože

bistveno je ...

bogdana

a se je morda iz tega greha letos rodil otrok in je pevka to brezsravno povedala v javnosti, namesto, da bi se vsaj pokesala in ponižno skrila svoj greh?
in zdaj njene muzike ne vrtijo več niti po italijanski televiziji niti po radiu?

jože

ma bogdana ...

en greh je pohota, drugi je pa napuh, ja seveda, ja, če je že tako grešila pred bogom, bi morala imeti vsaj dostojnost, da pred ljudmi ...

bogdana

laže?

jože

ma bogdana ...

bogdana

jože, kakorkoli že, lepo vas prosim, ljudje se vam špotajo, zmeraj jo dajete za primer za vseh sedem smrtnih grehov in še za kakšnega zraven, potlej pa si jo dan in noč vrtite na gramofonu a mislite, da so ljudje neumni? špotajo se va

jože

kako to mislite špotajo?

bogdana

tako, kot sem rekla, gospod župnik, tako, kot sem rekla

čin, čin

čin, čin

čin, čin

*župnišče, čez malo manj kot mesec dni, na soboto, 7 septembra, po kosilu
ob mizi velika košara s češpljami
na mizi velika in malo manjša skleda
bogdana sedi za mizo in razkoščičuje češplje, v malo skledo daje koščice, v veliko češplje
iz jožetovih prostorov se sliši pesem "eclisse twist"⁶⁹
bogdana dela v ritmu glasbe in si zraven poje
vstopi tone z roko v mavcu*

tone

---

⁶⁹ mina - eclisse twist, album renato, 1962

bogdanca, roža moja lepa
kaj bojo češpljevi knedlji za mali šmaren?

bogdana
češpljevi knedlji, ja, jih ima gospod župnik grozno rad
usedi se
kako je kaj roka?

tone
ma dobro, dobro

bogdana
tone moj, preveč ga cukaš, enkrat se ne bo tako srečno končalo kot ta bot, si ne boš samo roke
polomil

tone
ma kaj, kaj, kaj

tone se usede

bogdana
si kaj lačen?

tone
mah ...

bogdana
ti bom naštimala, je ostalo od kosila
danes je golaž s polento

tone
ma bogdana, ti si ena taka roža

bogdana se nasmehne
tone z glavo namigne proti jožetovim prostorom

tone
kaj gospod župnik si ga spet lajbajo⁷⁰ tam noter?

bogdana
ma tone, ma kakšne pa govoriš!
sram te bodi!
to je pa prav čez vsako mejo!
tudi zate!

čin, čin
čin, čin
čin, čin

---

⁷⁰ lajbati si ga (lajbət si ɣa) - onanirati

jože

ma bogdana, lepo vas prosim, najprej je grešila, neporočena se je ...
no ...
in to s poročenim, pred bogom poročenim moškim in kot da to še ni ...

bogdana

ma jože moj, ma kaj ste vi mislil, da vas bo neomadeževana čakala, da se srečata v nebesih?

jože

ma ...
ma ...
bogdana, ma ...
ma kaj vi govorite?
kaj za ene neumnosti, da ne rečem kvante, kaj ...
ma ...

bogdana

gospod župnik, za sladico je pecivo iz skute od včeraj

jože

ma bogdana, lepo vas prosim
jaz to glasbo poslušam izključno iz študijskih razlogov!

bogdana

iz študijskih razlogov?

jože

ja, točno tako
iz študijskih razlogov! d
a odkrijem izvir greha!

bogdana

aha ja, razumem
oh, jože moj, jože moj
vam postrežem sladico?
magari lahko jo tudi preskočite, se mi zdi, da ste se začeli malo preveč širit

jože

kako to mislite, preveč širit?

bogdana

tako, kot sem rekla, gospod župnik, tako, kot sem rekla.

jože

kakšen dan!
vse gre narobe, zdaj pa še vi s takimi, bogdana
no, ma hvala za kosilo, res je fino.

bogdana

gospod župnik, nekaj imate ...

*bogdana s prstom pokaže na svojo brado
jože se z roko obriše po bradi*

bogdana
čakajte, čakajte

bogdana stopi do jožeta in mu s svojim krilom obriše košček hrane z brade

bogdana
dobro, nimate več

jože
hvala
bogdana, še nekaj vam moram povedat
janez, gospod škof, ne bo prišel maševat
je odpovedal, ker je zbolel
tudi v log ni prišel

bogdana
kako to mislite, da janez ne bo prišel?

jože
tako, kot sem rekel, bogdana, tako, kot sem rekel

*čas za kosilo na gostilniškem vrtu
herman, karlo in tone sedijo še vedno za isto mizo*

karlo
ma najbrž bi bil cajt, da grem

tone
ma kaj boš hodil, rajši spij še en glaž

karlo
ja, ma estera ...

tone
ma estera je zdaj v devetih nebesih, pusti estero

pride višnja

tone
o, glej jo, višnjo
višnja, roža moja, od kje pa ti?

višnja
sem bila pri bogdani, sva ribali jabolka

karlo
za štrudelj?

višnja
mhm
za gospoda škofa

karlo
ta pravo ... khm ... sem 'tel rečt ...
ma od bogdane štrudelj ...

višnja
saj bo gvišno kakšen kos tudi za vas prišparala⁷¹

karlo
ma kje se pa ona spomni name

višnja
a dajte, dajte, karlo, bogdana pa vas ja šaca⁷²

karlo
ah, no, ja
ne vem, če
bogdana ...

tone
država je dobra, cerkev je dobra, ma najboljši je pa štrudelj od bogdane!

karlo
ma daj, brus!

višnja
no, lepo bodite, fantje
pa ne preveč pit, je še dolga do ... do zvečer

*višnja odide
herman, karlo in tone gledajo za njo*

tone
o, ma kaj bi tone dal ...

karlo
ma zdaj je pa najbrž res že cajt, da grem

tone
ma kaj boš hodil, rajši spij še en glaž

---

⁷¹ prišparati (pəʃpaɾət) - prihraniti (iz nemščine - sparen)

⁷² šacati (šacət) - ceniti (iz nemščine - schätzen)

herman
kaj nisi rekel, da je že vse prištmano?

karlo
ja, ja, je vse pod kontrolo
samo jaz moram še malo povadit govor
je rekla estera, da govorim ko en komedijant

herman
ja, ja, potlej pa kar povadi, da bo tako, kot se za eno tako proslavo spodobi
tragično

karlo
tragično bo pa v cerkvi
bomo videli, kdo si bo upal iti k maši, gospod škof bojo na koncu molitev k materi božji morali sami
sebi zrecitirat

tone
če škof bi sebi recitiral, mežnar soldkov ne bi nabiral

karlo se zasmeji in iz svojega firkeljca tonetu dotoči še malo vina

herman
no, kdo bo pa že šel k maši, ne moreš pričakovat od ljudi ...
ljudje so verni, na moreš se delat, da tega ni
pa tudi na silo ...
sigurno bojo nekateri šli k maši

karlo
bomo videli, bomo videli
kakšna mona bo že šla

herman
ciril bo sigurno šel, pa ga nimaš za mono.

karlo
ma veš kaj, ciril je farški, ma je v redu dedec, ciril je prav v redu dedec
ni tak pizdoliznik kot una mežnarska mona od viljema

*čin, čin
čin, čin
čin, čin*

*čez tri mesece
viljem in estera v sobici poleg dvorane v stari šoli
se mečkata*

estera
viljem, povsod me kušavaš, ma nikoli me še nisi kušnil na mojo ... gartrožo

viljem
ma estera, že tako sva v grehu, mislim, sem 'tel reči, kršiva zakon ...

estera
ma lepo te prosim, kakšen zakon, jugoslovanska zakonodaja pa že ni kakšna zaostala zakonodaja,
nobenega zakona ne kršiva.

viljem
ma bem, ma saj bi rad, estera, res, ma malo se pa morava držat nazaj

estera
ma kadar jaz kušavam tvojega osvajalca ...

viljem
estera!

estera
... se nič ne drživa nazaj

čin, čin
čin, čin
čin, čin

karlo
viljemu pa res ne moreš drugače reči kot pizdoliznik

ob karlotu se znenada pojavi angela

karlo
o, angela

angela
boste še kaj?

karlo
ma si nekam slabe volje ali kako?

angela
boste še kaj?

herman
ma veš, kaj, angelca, jaz bi pa kar ene tripice, sem že lačen in so mi tako pridišale

*angela odide
vstopi viljem*

viljem
bog daj
a nimate za rihtat proslave?

herman
smo že vse porihтали

karlo
a ti si za mašo že porihтал?

viljem
vse sem porihтал, kar je bilo za porihтat

karlo
ma vilko, ti si pa res efikasen državljan

viljem
bem, ja, eni znamo

karlo
ma si gvišen, da ne bi prišel rajši na proslavo?
je vino, je fino za jest, so lepe babe
višnja je zadolžena, da tovarišu sekretarju izroči darilo
je glih malo prej prišla mimo, se ni nič ustavljala
ma če bi bil ti tulu, bi se gvišno prisedla
škoda

viljem
ah, tiste grešne babe tudi če nikoli več ne vidim

karlo
no, vilko, nastoj tako, je bem baba kučebet⁷³ in bi ti bilo vseglih boljše, če bi prišel na proslavo
ti povem, da bo fajn
bo več lepих bab na proslavi kot pri maši

viljem
karlo, ma kaj 'čem ti razlagat, saj ne bi zastopil

karlo
ma usedi se, bova spila vsak en glaž, se bova morda potlej boljše zastopila

viljem
ma bem, pa bom, saj sem si zaslužil danes

*viljem se usede
pride angela s krožnikom
ko zagleda viljema, se prešerno nasmehne*

angela
viljem, dober dan!
kako si kaj?

---

⁷³ kučebet - kot hoče biti, v smislu kot je treba, kot se zagre

kako je bilo v logu?
kakšna je bila pridiga gospoda škofa?
je moralo biti lepo, ne?

viljem
angelca, ma daj mi, te prosim, en kvartin rdečega

angela
ma viljem, ma že tako zgodaj?
ma si že jedel kosilo?
ti prinesem ene tripice?

viljem
ma ne, hvala, angelca, ma nimam s sabo zadosti ...

angela
ma viljem, ma ni problem, lahko na račun hiše, na tak dan menda ne bomo komplicirali

angela jezno pogleda proti karlotu

angela
na dan graničarjev jna!

*angela se nasmehne viljemu in odide
pred vrati se obrne*

angela
aja

*angela pride nazaj do mize in pred hermana odloži krožnik
odide*

karlo
bem, bom jaz šel domov na kosilo
tudi če tripice od gene ...
pri nas danes kuha nevesta, malček boljše že skuha kot estera, ma ...
ma bem, tako je, človek nima kaj

tone
ma tripice od gene ...
tripice od gene so pa še boljše kot od bogdane

karlo
o, ja, bogdana ...
ma samo kako bogdana kuha ...
ma kaj ni škoda, da nima nobenega ...
za bogdano je pa res škoda

viljem
ma bogdana je ena ..

ma ne vem, no, saj kuha dobro, ma meni se ne dopade
meni se tako nastavlja ...
prav nemarno

karlo
kako to misliš, se ti nastavlja?

viljem
nastavlja, saj veš, kaj pomeni nastavlja
nastavlja
me osvaja
in to tako očitno, prav nič se ne drži nazaj
ne vem, kako da gospod župnik nič ne naredi glede tega

karlo
čakaj, čakaj, viljem, od kje ti pa zdaj to?

viljem
ma če ti povem, res, zmeraj me vabi k sebi jest.

herman
no, če bi po tem sodil, bi rekel, da bi se bogdana še najrajši drajsala z župnikom
in s tonetovo koso

tone
tone ima tako koso ...

viljem
ma zmeraj se mi nasmiha in me tako lepo gleda in mi mežika, kot da bi hotela, da jo takoj kar tam ...
no, ja, saj zastopite

herman
viljem, ma meni se zdi, da tebe vsaka tako gleda

viljem
bem, prav vsaka glih ne, ampak ne bi mogel reči, da jih manjka

viljem se nasmehne

tone
viljemu mežika baba vsaka, ker ima beštijo od curaka

viljem
ma daj, brus
ma vam povem, od vseh bab je bogdana najbolj prostaška

karlo
ma kaj blodiš?

viljem

ma če vam povem, fantje, no, zmeraj se pred mano naslanja na mizo z unimi svojimi dondolami⁷⁴
in se ošlatuje po vratu
in se oblizuje po ustnicah
in tako na široko sedi
prav nagnusno, res, za eno katoličanko, za eno župnikovo gospodinjo

karlo
vilko, ma ti si mona, ti se res ena težka mona

pride angela s krožnikom in prešernim nasmehom

karlo
grem jaz
dober tek!

dvorana v stari šoli
trakovi krep papirja v barvah zastave zdaj visijo pod stropom čez celo dvorano
estera za govorniškimi pultom zanosno vadi svoj govor

estera
... boj, ki ni končan, ki ga je treba bojevati iz dneva v dan, iz leta v leto, boj proti imperialističnemu osvajalcu je in mora biti prioriteta domovinske zavesti vsake državljanke in ...

vstopi karlo

karlo
estera, sem prišel pote, pojdiva jest

estera
ma dobro, karlo, kaj ne vidiš, da vadim?

karlo
saj lahko poveš do konca

estera
ma zdaj si me že dekoncentriral, moram od začetka, kaj nisi mogel malo počakat?
in ne morem še it, moram še enkrat vse pregledat, če je vse v redu

karlo
vse je odlično, vam povem, tovarišica, vaš govor pa sploh
tovariš sekretar krajevne skupnosti je zelo zadovoljen

estera
ma, karlo, ma kaj si slišal, da škofa ne bo?

karlo
ne bo škofa?
ma ne, nič ne vem, noben ni nič rekel ...

---

⁷⁴ dondole - dojke; izpeljanka iz dondolati - zibati se (iz italijanščine - dondolare)

ma no, saj mi ni imel kdo reči, saj sem do zdaj delal ...

estera
ga ne bo, farški so ga nadrajsali

karlo
o, ma taka je ta reč, ma to je pa res ena lepa novica
ja, kaj je kaj čudnega, saj taki so, ta farški, samo za denar, za manipulacijo, za imet ljudi za norca, v
resnici jim pa še mar ni za narod

estera
ne samo to, po mojem se je gospod škof lepo posračkal, si ne upa priti, zarad slavke, zarad greha
saj toliko mona pa ni, saj ve, da narod ne pozabi takih reči
si predstavljaš, da bi zdaj srečal svojega odraslega sina?

karlo
ja, tudi to najbrž, tudi to.

vstopi slavka

slavka
estera, karlo

karlo
slavka, kaj pa ti?

slavka
ma sem prišla ...
vaša nevesta je prišla k nam vprašat, če bi rajko lahko prišel sem, da vam reče ...
samo rajkota ni bilo, je šel k mesarjevim fantom se nekaj menit, sem prišla potlej kar jaz ...
no ...
v glavnem, vaša nevesta mi je naročila, da vam povem ...

estera
joj, je sitna, bova že prišla na kosilo, to je zdaj bolj pomembno, mora biti vse zrihtano, vse picikato,
kosilo bo že počakalo

slavka
ma ne, ne
ne zaradi kosila
janez je telefoniral
pravi, da ne more prit na proslavo, ker je prišlo nekaj nujnega vmes

estera
kaj?
kaj?

karlo
nekaj nujnega?

slavka

ja, saj ni vedela prav povedat, en nepričakovan nujen sestanek izvršnega komiteja ali nekaj takega politika, ne

estera

ma kakšna politika?
ma mi smo politika!
narod je politika!
ma kako ga ne bo?
ma to ni možno ne, ne, to je pomota ne, ne, to se ta naša krota od neveste dela norca iz nas, samo da bi lahko šla k maši
to ni možno, saj smo že toliko cajta zmenjeni, saj smo vse zrihtali, saj sva se še včeraj pogovarjala po telefonu, saj sva se vse zmenila, saj ...

slavka

estera, se pač zgodi, saj ni ne prvič ne zadnjič

karlo

ma kako se zgodi?
ne more se kar zgodit!

estera

ne more kar odpovedat, kakšen nujen sestanek, kako je lahko kaj bolj nujnega od naše proslave?

slavka

saj proslava bo vseeno, saj je važna proslava, ne pa janez, a ni tako?

karlo

ja, to že, ampak ...

estera

ja, ampak ...
janez ...
sekretar izvršnega ...
on ...
govor ...
ne more ...
ne more kar ...
ni možno ...

slavka

estera, saj verjetno ni odvisno od njega, so ga poklicali s komiteja

karlo

ja, če je nujen sestanek komiteja ...

estera

od koga je pa odvisno?
kdo ga je poklical?
saj je on sekretar izvršnega komiteja centralnega komiteja

karlo
ma bem, estera, višja sila ...

estera
ma kakšna višja sila, kakšna višja sila, pri teh rečeh ne more biti višje sile!
to je višja sila!

slavka
no, samo to sam vam hotela sporočit
moram it zdaj

estera
ma ...
ma ...
ma ...

slavka odide

estera
ma karlo, ma kaj bova pa zdaj?

karlo
jah, ne vem, saj ne vem
brez tovariša janeza ...
joj, estera, ne vem
pa tako fajn nam je kazalo, še tista farška mona je odpovedala, bi vsi prišli na proslavo, ma zdaj pa ...
ma kaj pa, če gremo k maši?

estera
k maši?
ma kaj si prav mona?
ma kaj pa govoriš?

karlo
mislim, saj ne midva, midva seveda ne bova šla k maši, te lepo prosim, saj nisem to mislil, bog
pomagaj no, saj menda ja nisem mona
narod, to sem mislil
saj veš, ljudje so verni, na moremo se delat, da tega ni
in zdaj, ker je tako nanoslo, sem pomislil, da bi ...
no, saj veš, zaradi vasi, zaradi naroda

estera
ma karlo, ma koliko si ti spil?

karlo
ma estera ...

župnišče
diši po jabolčnem štrudlju

*iz župnikovih prostorov se sliši personalita*⁷⁵
bogdana plesaje pomiva posodo in si zraven prepeva
vstopi viljem

bogdana
o, viljem, ma kaj pa ti?

viljem
o, bogdana, kako lepo diši, bo štrudelj?

bogdana
štrudelj, ja, vsak cajt bo, boš počakal, ti bom dala

viljem zakašlja

viljem
ma bogdana, ma seveda bom počakal, za tvoj štrudelj se velja
tvoj štrudelj je božja mana

bogdana
ma beži, beži, viljem, da te gospod župnik ne sliši

viljem
ma če je pa res, bogdana, tvoj štrudelj ...
gospod župnik pa najbrž ne bo nič slišal, saj ima muziko
ma kakšna lepa pesem, ma kakšen glas
ma kaj ni žalostno, bogdana, tak božji dar in tako grešna ženska

bogdana
usedi se

viljem se usede in vzame molek v roke

viljem
ma ja, saj ne bom dolgo, sem prišel vprašat gospoda župnika, kaj bomo z mašo in ...
saj veš, da rad tudi s tabo kakšno rečem, bogdana

bogdana
ma beži, beži, viljem
ma kako to misliš, kaj bomo z mašo?

vstopi angela, zadihana

bogdana
angela, kaj pa ti?

angela
o, viljem, ma si tudi ti tu?

---

⁷⁵ mina - personalita, album il cielo in una stanza, 1960

viljem
sem prišel k jožetu, ja
se morava z jožetom, mislim, z gospodom župnikom ...
no, saj veš, angela, bogoslužje na tak dan ni preprosta zadeva
je le veliki šmaren, je le dan, ko je bila devica marija s telesom in dušo vzeta v nebeško slavo

angela
ja, viljem, saj vem, imaš dosti dela, ti si ...
ja no, ma bem, sem prišla samo povedat, da una komunistična živina ne pride danes na proslavo
jih je pustil na cedilu

viljem
kako ne pride?
saj so se vse ...
kaj se niso?

angela
ne, ne, je poklical sekretarjevo nevesto, da ne more, je šel naš ludvik prej na njivo in je srečal ivana,
ivanu je pa povedal roman, romanu je pa povedal france, francetu pa štef, štef je bil pa glih na
obisku, saj vesta, da gre skoraj vsak dan na en glaž k njej, odkar je umrla hermina, bog ji daj večni mir
in pokoj, hermina je bila pa res fajn ženska, jaz res ne vem, kako se je lahko njena hči poročila z unim
brusom od sekretarjevih, še zdaj ne morem zastopit, ma bem, ni važno, štef je bil glih tam, ko je ta
rdeč poklical, oziroma sploh ni on poklical, ena tajnica je poklicala namesto njega, niti toliko mu ni
mar, no, v glavnem komunistične živine ne bo, jih je pustil mirno na cedilu

viljem
o, ma to je pa ena lepa novica!
ja, taki so, ta rdeči, samo za denar, za oblast, za imet ljudi za norca, v resnici jim pa še mar ni za narod

bogdana
ja, ma saj tudi gospod škof ni prišel

angela
ja, ma bogdana, kaj pa govoriš, gospod škof je bolan, to je drugače
to je višja sila
ta ... ta rdeča mona pa si je izmislila en izgovor, ker smo mi za njih premalo vredni, oni so pa vsi tako
visoki, kot da bi držali boga za ...
za ...
za ...

pogleda viljema, se nasmehne

angela
za brado

viljem
ja, angela, točno tako!

angela se topi

angela

in se mi tudi zdi, tako med nami, ne, saj smo sami domači, da se je lepo, ne mi zamerit, posračkal, da si ne upa prit, zaradi rajkota, ne, po tolikih letih, da bi se zdaj pojavil, fant je že zdavnaj zrasel, ma narod ne pozabi

viljem

ja, narod ne pozabi, ja morda je pa res zaradi tega odpovedal saj pravim, taki so, ta rdeči, brez osnovne dostojnosti, najprej živijo v grehu, potlej se pa delajo, kot da ga ni ma bem, bogdana, ma kaj bi morda ti poklicala jožeta, mislim gospoda župnika, da se zmenimo za mašo

bogdana

zmenite kaj?

viljem

jah, ne vem, če ne bo janeza, mislim, gospoda škofa, potlej morda ... no, saj ne vem, ampak morda jože, mislim, gospod župnik, ne bo maševal morda ne bo maše

angela

jah, saj to je pa res, saj ta maša ob šestih je zaradi gospoda škofa

bogdana

maša je zarad maše, ne pa zarad gospoda škofa

viljem

ja, seveda, seveda zaradi maše samo saj mašo smo imeli že eno zjutraj in eno v logu, mogoče bi zdaj vseeno šli na proslavo

angela

aja, ja, ma saj res, danes smo že bili pri maši saj ta druga maša bi morala biti že ob desetih in jo je gospod župnik prestavil na šesto uro prav zaradi gospoda škofa

viljem

in vseeno moramo malo razmišljat o celi vasi, saj pri maši so bili že vsi, ki so imeli namen prit, tako da ...

bogdana

jaz nisem bila, sem kuhala, jaz bom šla zdaj

viljem

ma bem, bogdana, zaradi vasi, zaradi ljudi, da držimo skupaj, ne saj mi smo vendar kristjani čeprav se pri politiki lahko ne strinjamo, bi zdaj lahko šli vsi na proslavo oni danes še niso imeli proslave, mi smo pa mašo že imeli, tako da ...

angela

ja, viljem, ja, imaš prav, zaradi vasi, zaradi ljudi
saj mi smo kristjani
morda bi pa res šli potlej na proslavo

bogdana

angela, ma kaj nisi ti rekla, da se ti mudi, da imaš danes še dosti dela?

angela

ja, ja, saj res moram it, bo cirkus, če ne

viljem

angelca, ma ti si ena tako pridna ženska

bogdana

prav za jo oženit

angela se nasmehne

angela

ma viljem, ma kaj bo potlej z mašo?

viljem

se moram z jožetom, mislim, gospodom župnikom pomenit

angela

ma pridi potlej do oštarije na en glaž, boš povedal, kako sta se z gospodom župnikom odločila

viljem

bom prišel, angela, veš da

bogdana

nič se ne bosta odločala, je župnik že meni povedal, da maša bo, bo on maševal
zdaj pa počiva in ga bomo pustili lepo pri miru

viljem

ma ne bi vseglah ...
morda ...

bogdana pred viljema trdo postavi krožnik s štrudljem

angela

ma bem, viljem, saj tudi če bo maša, se lahko oglasiš na en glaž

viljem

ma, angela, ma če je maša, se bom moral pripraviti, saj veš, bogoslužje ...

bogdana

ma angela, ma kaj se ti ne mudi?

angela
ja, ja, moram ...
bem, viljem, se vidimo potlej pri maši

*angela se nasmehne in se odpravi proti vratom
postoji pred vrati z nasmeškom na obrazu
postoji še malo
še malo*

bogdana
ma angela, ma kaj se ti ne mudi?

*gostilna
genovefa za šankom, ciril vstopi*

genovefa
o, ciril, kaj je pa tebe prineslo ob tej uri?

ciril
ma sem šel do vinograda pogledat in sem prišel še vas mal pogledat, gena

genovefa se ozira naokoli

genovefa
a, lepo, lepo
si že slišal, da une ta rdeče živine ne bo na proslavo?

ciril
aja
kaj ste sami, gena?

genovefa
ma ne, ciril, ne, angela bo vsak cajt prišla, je skočila sam do bogdane in tudi ludvik se mota tule
naokoli

ciril
ma gena, zlato moje, ma kaj vas je pa prej pičilo?

genovefa
ah, nič, ciril, nič, saj veš, pride kakšen bot tako
ma kje si, ciril, zdaj te že dolgo ni bilo nič k nam

ciril
gena, ma saj veste, dosti opravkov, saj je skozi kaj, človek bi ...
ma saj veste

ciril stopi za šank, čisto blizu genovefe

genovefa
ma daj, daj, ciril, ma kaj delaš

ciril
ma gena, zlato moje, ma jaz vas tako pogrešam

genovefa
ma nastoj, ciril, bo kdo prišel

*ciril na hitro poljubi genovefo
genovefa se napol odmakne*

genovefa
ma daj, ciril

ciril
ma gena, zlato, ma meni se bo zmešalo od vas
ma kdaj se bova spet kaj videla?

genovefa
ma daj, ciril, saj bi ti lahko bila mati

ciril
gena, jaz ne zdržim več, jaz rabim vašo sladko češpljico, jaz ne zdržim več

genovefa
bem, pridi potlej, pridi med mašo, bojo vsi tam

ciril
jezus, med mašo, ma kako bom ...
ma bom že
gena, zlato

ciril zaliže genovefo, jo prime za mednožje

genovefa
bog moj

ciril prime genovefino roko in si jo položi na mednožje

genovefa
ma bog moj
beži zdaj, ciril, beži, da kdo ne pride!

ciril
se vidiva ob šestih!

ciril odide

*župnišče
bogdana za štedilnikom
diši po jabolčnem štrudlju, polenti in paradižnikovi omaki*

*iz župnikovih prostorov se sliši e' vero*⁷⁶
vstopi karlo

bogdana
o, tovariš karlo, dober dan! kaj je pa vas prineslo?

karlo
bogdana, ma saj veste

bogdana
ne, ne vem

karlo
ste dobili moje pismo?

bogdana
sem, ja

karlo
ste ga prebrali, bogdana?

bogdana
sem, karlo, ja, saj zmeraj preberem vsa vaša pisma

karlo
in kaj boste rekli, bogdana?

bogdana
ma karlo, ma saj veste, kaj vam bom rekla
ma saj ste fajn človek, samo ...
jaz sem pač ...

karlo
ma bogdana!
vi ste ...
vi ste najlepša ženska, kar jih hodi po tem svetu
in ne samo najlepša, vi ste ...
vi ste ...
angel!
vi ste angel v človeški podobi!

bogdana
ma tovariš karlo ...
nastojte ...

karlo
ma jaz brez vas ne morem več živeti, bogdana
zarad vas ne spim, zarad vas ne jem ...

---

⁷⁶ mina - e' vero, album tintarella di luna, 1960

bogdana
no, karlo ...

karlo
bogdana, ma jaz vas že leta in leta sanjam noč in dan, kako ste lahko tako ...
tako neusmiljeni z mano

bogdana
karlo, kaj vam kaj postrežem?
imam frišen štrudelj

karlo
o, bogdana, bogdana
kaj mi boste kaj odgovorili?

bogdana
zelo lepo pišete, karlo
res znate z besedami
lepo pismo ste poslali, no, saj so vsa vaša pisma lepa
samo jaz ...
res ...
ne vem, zakaj se sploh še matrate, saj sem vam že stokrat povedala, tudi če bi se ločili in se poročili z
mano, tudi če pustimo stat, da je to greh, jaz se ne bi poročila z vami, karlo

karlo
no, bem, prav, prav, pa naj bo po vaše, bogdana
zdaj vam pa res ne bom več pisal
grem!

bogdana
prav

karlo
vas bom pustil pri miru

bogdana
dobro

karlo
vas ne bom več motil

bogdana
v redu

karlo
kar grem

bogdana
prav

karlo stoji pri vratih, kot bi hotel še kaj povedati

bogdana
ma res ne bi kaj spili ali pa pojedli?
štrudelj je grozno fin in imam tudi piškote

karlo
mah, bogdana, vi ...
nikoli več vam ne bom pisal!

čin, čin
čin, čin
čin, čin

*čez mesec dni, čez pet mesecev, čez eno leto, čez pet let
župnišče
karlo stoji pri vratih, bogdana ob štedilniku*

karlo
no, bem, prav, prav, pa naj bo po vaše, bogdana
zdaj vam pa res ne bom več pisal
grem!

bogdana
prav

karlo
vas bom pustil pri miru!

bogdana
dobro

karlo
vas ne bom več motil

bogdana
v redu

karlo
kar grem

bogdana
prav

karlo stoji pri vratih, kot bi hotel še kaj povedati

bogdana
ma res ne bi kaj spili ali pa pojedli?
štrudelj je grozno fin in imam tudi piškote

karlo
mah, bogdana, vi ...
nikoli več vam ne bom pisal!

čin, čin
čin, čin
čin, čin

v župnišče vstopi višnja

višnja
o, karlo, dober dan
ste prišli na štrudelj?

karlo
ne, sem ...
ja, ja ...
ma grem, se mi mudi, moram v staro šolo, zdaj bo kmalu proslava

višnja
ja, pridem tudi jaz kmalu, sem naročila otrokom, da morajo bit tam vsaj eno uro prej

karlo
bem, grem jaz

karlo še malo postoji
postoji in odide

bogdana se usede in oddahne

višnja
kaj je, bogdana?

bogdana
a, nič, kaj 'če bit, malo sem zmatrana, danes je pa res kažin

višnja
rajko je doma

bogdana
ja, vem, ja, da je

višnja
ma rajko je doma in ti veš in mi nisi nič povedala?

bogdana
saj sem ti hotela povedat, samo ...
ne vem, je potlej glih gospod župnik prišel, saj si videla, kakšen je bil, je šlo mimo
ma sem mislila, da veš

višnja
ne, se ni nič oglasil
setra helena mi je povedala

bogdana
sestra helena?
si jo srečala?
zdaj je pa res že dolgo ni bilo na obisk
se je morda kaj ujezila?

višnja
ma ne, zakaj bi se ujezila, sestra helena se pa res ne bi ujezila
verjetno nima kajta
joj, bogdana, rajko je doma, kaj naj jaz zdaj naredim?

bogdana
kaj bi pa rada naredila?

višnja
ma saj ne vem, saj po mojem ...
ma ja, nazadnje se nisva glih lepo razšla

čin, čin
čin, čin
čin, čin

travnik, jerebika
pred letom, dvema ali tudi več
poletje, višnja in rajko v poletnih oblačilih
stojita v tišini in gledata vsak v svojo smer
tišina traja
višnja kradoma pogleda rajkota, rajko se ne odzove, višnja pogleda stran
in traja
rajko kradoma pogleda višnjo, višnja se ne odzove, rajko pogleda stran
in traja

blisk
grom

in potem tišina

čin, čin
čin, čin
čin, čin

bogdana
višnja, zdaj te pa res nič več ne zastopim
saj si rekla, da ti ni več mar in da življenje gre naprej in vse tako
kaj je zdaj to?

višnja
ma ja, kaj jaz vem, saj mi ni
mislim, mi je
življenje gre naprej, ampak potlej, kaj jaz vem, bogdana, potlej pride rajko domov in se življenje malo
ustavi
tako kot ...
si predstavljaš, kaj jaz vem, kot na primer ...

čin, čin
čin, čin
čin, čin

gostilniški vrt
v sredo naslednji teden, naslednji mesec, naslednji
herman, karlo, ciril, viljem, rajko, tone
po cesti pripelje sestra helena na kolesu
ciril pogleda proti sestri heleni na kolesu
herman pogleda proti sestri heleni na kolesu
rajko pogleda proti sestri heleni na kolesu
karlo pogleda proti sestri heleni na kolesu
viljem pogleda proti sestri heleni na kolesu
tone pogleda proti sestri heleni na kolesu
tudi bogdana iz župnišča gleda proti sestri heleni na kolesu

tone
sestra helena!
sestra helena!

tone vstane in divje maha
bogdana šepetaje

bogdana
sestra helena
sestra helena

gledajo sestro heleno na kolesu, ki se pelje mimo

tone
sestra helena!
sestra helena!

sestra helena na kolesu se nasmehne in pomaha
tone divje maha
ciril gleda za sestro heleno na kolesu in pomaha
herman gleda za sestro heleno na kolesu in pomaha
rajko gleda za sestro heleno na kolesu in pomaha
viljem gleda za sestro heleno na kolesu in pomaha
karlo gleda za sestro heleno na kolesu in pomaha
in tudi bogdana iz župnišča gleda sestro heleno na kolesu in pomaha

tone
o moj bog, sestra helena na biciklu!

bogdana šepetaje

bogdana
o moj bog, sestra helena na biciklu

čin, čin
čin, čin
čin, čin

bogdana šepetaje

bogdana
ja , saj si predstavljam

vstopi jože

višnja
e..
hvaljen bodi jesus kristus

jože
na vekomaj amen

bogdana
višnja se je oglasila mimo, preden gre v staro šolo, saj veste, gospod župnik, proslava

jože
a ja, ja, proslava

bogdana
za večerjo imate polento in šalšo⁷⁷
in mežnar je bil tu, ga je zanimalo, če boste morda odpovedali mašo

jože
odpovedal mašo za veliki šmaren?
ma koliko je spil?

bogdana
ja, saj sem rekla
bem, jože, usedite se, šalša je grozno fina, vam povem
višnja, boš tudi ti malo?

višnja
ma kaj jaz vem, moram it, da ne bojo otroci čakali, že tako imajo grozno tremo

---

⁷⁷ šalša - paradižnikova omaka (iz italijanščine - salsa)

cvetka še najbolj od vseh

bogdana
volkova cvetka?

višnja
ja

bogdana
ma lačna tudi ne moreš bit

jože
usedite se, za družbo

višnja
prav, no

*višnja in jože se usedeta, bogdana jima postreže s polento in paradižnikovo omako
višnja in jože jesta*

*nekoliko kasneje
stara šola
estera, karlo, herman*

estera
ma ne zastopim, kaj prav vsi so šli k maši?

karlo
ne vem, zgloda že tako

herman
ne moreš se delat, da tega ni

karlo
ma estera, ma sem ti rekel

estera
ma daj molči, mona stara

karlo
ma estera

*medtem v cerkvi
jože, viljem, angela*

jože
ma ne morem verjet, ma prav vsi, da so šli na proslavo?

viljem
ma gospod župnik, ma zgloda že tako, ma saj jaz sem rekel

angela
ja, res je, viljem je res rekel

viljem
ma da niti ciril ni prišel, se mi zdi pa res čudno

viljem
za cirila pa ne bi nikoli rekel, da bo šel na proslavo

angela
ja, za cirila pa res ne
ma kje je pa bogdana?

viljem
ja, ma res, gospod župnik, kje je pa bogdana?

jože
bogdana ...
o, moj bog, kakšna preizkušnja, kakšna preizkušnja

stara šola
estera, karlo, herman

estera
bem, dobro, če je tako, pa naj bo tako
ne bomo več čakali

cerkev
jože, viljem, angela

jože
ma dobro, ne bomo več čakali

viljem
ma kaj pa bomo?

stara šola
estera, karlo, herman

estera
bomo kar začeli

cerkev
jože, viljem, angela

viljem
ma čakajte, gospod župnik

jože

nič več ne bom čakal, gremo!

stara šola
estera, karlo, herman

herman
sami zase?

estera
ne zase, ne zase, za državo, za idejo, za narod!

cerkev
jože, viljem, angela

jože
za zveličanje, za dušo, za ovčice

viljem
za zveličanje, za dušo, za ovčice, ja

angela
za zveličanje, za dušo, za ovčice

stara šola
estera, karlo, herman

herman
no, dobro, estera, če misliš, da je tako prav

estera
če mislim, da je tako prav?
vem, da je tako prav!
če bi med vojsko ob vsaki taki malenkosti začeli dvomit v to, kaj je prav in kaj ni prav, bi danes tule govorili laško!

karlo
ali pa nemško

estera
ja, ali pa nemško!

cerkev
jože, viljem, angela

jože
moramo bit trdni v svoji veri, ponižno nosit križ, ki nam ga gospod naloži, tako ko ga je nosil jezus kristus

viljem
tako kot ga je nosil jezus kristus

angela
jezus kristus

stara šola
estera, karlo, herman

herman
začnemo?

karlo
začnemo!

angela
no pasaran!

cerkev
jože, viljem, angela

viljem
ma bova vseeno imela procesijo skozi cerkev, gospod župnik, ali začnemo kar pri oltarju?

jože
nobenih bližnjic, viljem
naredili bomo tako, kot bog zapove

stara šola
estera, karlo, herman
himna

cerkev
jože, viljem, estera
uvodni spev

himna in uvodni spev se združita v kakofonijo, iz katere vznikne melodija
*folle banderuola*⁷⁸

mesarjev borjač, iz desk zbito plesišče
višnja in rajko plešeta
ob plesišču slavka, tone, bogdana, mesarjevi fantje, vaščani, sestra helena ob biciklu
gledajo višnjo in rajkota
višnja in rajko plešeta
mesarjev fant zapleše z bogdano
bogdana se prešerno smeje
drugi mesarjev fant zapleše s slavko
tone začne s prsti in usti oponašati glasbene instrumente, trobento in bobne, zraven prepeva

tone

---

⁷⁸ mina - folle banderuola, album tintarella di luna, 1960

fašisti so barabe,
barabe prvi klas,
jejo kolerabe,
in zraven kisel kvas!

*vstopi ciril, nasmejan
hip za njim iz druge smeri genovefa, nasmejana
ciril zapleše z vaščanko, vaščan odpelje na plesišče genovefo
tone godi s prsti in usti, prepeva in se odvrta stran*

rajko in višnja plešeta

*vstopijo jože, viljem in angela
mesarjev fant zapleše z angelo, viljem zapleše z genovefo*

rajko in višnja plešeta

plešejo

vstopijo estera, karlo in herman

ciril
karlo, zlato, ma si prišel tudi ti

karlo
ma ciril, te prosim, nastoj

*herman prevzame bogdano, plešeta
bogdana se prešerno smeje*

ciril zapleše z estero

estera
ma ciril, ma jaz imam dve levi nogi

ciril
ma estera, zlato, jaz imam tri

estera
ma ciril

*estera se smeje
karlo zapleše z vaščanko
rajko in višnja plešeta
vaščani plešejo
plešejo
plešejo
plešejo*

medtem nedaleč stran, na travniku

tone sedi v krošnji jerebika in se na ves glas dere

tone
jaz 'čem eno babo!
jaz 'čem eno babo!
jaz 'čem eno babo!

*veja se zlomi in tone cmokne na tla
konec.*